

Holokausta išgyvenusi moteris teisinga Aleksandrą Lileikį

Vilnius, gegužės 11 d. (BNS) — „Aleksandras Lileikis mane gelbėjo, rizikuodamas savo gyvybe. Jis nebuvo žudikas. Negaliu nurimti, jam nepadėjusi, noriu jį apginti, noriu, kad jis tai žinotų“, emocionaliame interviu dienraščio „Lietuvos rytas“ sakė Šifra Grodnikaitė, dabar gyvenanti senelių namuose Gveneryje, JAV. Moteris paliudijo, kad nacių genocido išvengti jai padėjo Aleksandras Lileikis, dabar teismas už žydų persekiojimą per II pasaulinį karą.

Š. Grodnikaitė, emigravusi iš Lietuvos 1974 metais, JAV antrą kartą ištekojo ir dabar yra Grace Montes.

Klestėjusio advokato Salomono Grodniko dukte buvo nacių suimta 1941 metais ir perduota A. Lileikiui, tuometinio Lietuvos saugumo policijos Vilniaus apygardos viršininko, zinon. Pasak Š. Grodnikaitės, A. Lileikis ją pamokęs, ką ir kaip kalbėti per apklausas, kol jos globėjai paruošė gelbėjimo planą.

Tuo tarpu Š. Grodnikaitės šeimos kraštiečiai Kaltinėnuose, Vidurio Vakarų Lietuvoje, surinko parašus po melaingu liudijimu, neva ji yra katalikų kunigo nesantuokinė dukte, atiduota auginti žydų šeimai. Šiuos liudijimus patikrinti naciai patikėjo A. Lileikiui, kuris ją anksčiau pažinojo. „A. Lileikis galėjo mane tuoj pat nudėti. Tačiau jis, žinodamas mano tikrąją kilmę, apsimetė, jog esu kunigo dukra“, sakė laikraščio „Š. Grodnikaitė. Pasak jos, A. Lileikis smulkiai paaiškino, kaip elgtis per tardymą ir, jos

nuomone, specialiai parinko tardytojus, kad jai padėtų.

Iš Lukiškių kalėjimo Vilniuje ji buvo paleista 1942 m. svertima, neva jos tėvo kunigo pavarde. „Atsisveikindamas A. Lileikis davė man pinigų. Jis mane tikrai išgelbėjo iš vokiečių nasrų“, sakė Š. Grodnikaitė.

Atsivėlgdamas į dabar Vilniuje teismo A. Lileikio gynėjos prašymą, teismas nurodė prokuratūrai apklausti Š. Grodnikaitę, tačiau to nepavyko padaryti. Pasak Generalinės prokuratūros, lietuviai paprašė apklausti Š. Grodnikaitę JAV Teisingumo departamento Specialiųjų tyrimų tarnybos, bet moteris atsisakė kalbėtis su pareigūnais.

Taciu, pasak prokuratūros atstovo spaudai Vidmanto Puteilio, kiti teismo nurodymai įvykdyti — kai kurių dokumentų kopijos byloje pakeistos originalais, gauti JAV gyvenančio advokato Povilo Žumbakio atsakymai raštu ir pateiktus klausimus ir kt.

Vilniaus apygardos teismas kovo 5 d. paskelbė pertraukti 90-metio A. Lileikio byloje minėtiems advokato prašymams patenkinti. Sunykusių sveikatos A. Lileikis teisiamas už akių, nes po neseniai patirto insulto jam būtų labai sunku atvykti į teismą.

Pats A. Lileikis savo kaltę kategoriškai nieigia.

A. Lileikis 1996 m. neteko JAV pilietybės ir atvyko į Lietuvą, vengdamas deportacijos. Amerikiečiai jį vadina vienu didžiausių karo nusikaltėlių, išaiskintų Jungtinės Valstijos.

Lietuva gelbės jūrų plėšiku užpultą laivą „Algirdas“

Klaipėda-Vilnius, gegužės 11 d. (BNS) — Lietuvos jūrų laivininkystė ir Užsienio reikalų ministerija ėmėsi pastangų pagelbėti Lietuvos jūrininkams, kuriuos Indijos vandenyne užpuolė jūrų plėšikai.

Jūrų laivininkystės („Lisco“) delegacija išvyko į Singapūrą, kur susitiks su apilėsto motorlaivio „Algirdas“ igula, o URM diplomatiniais kanalais siekia išspręsti visokeriopą pagalbą jūreiviams.

Antradienį į Singapūrą išskrido „Lisco“ personalo direktorius Antanas Stankus, taip pat ryšių tarnybos viršininkas, remontininkas bei nauja igula, pakeisianti nuo gruodžio mėnesio laive „Algirdas“ dirbusius jūreivius.

Per motorlaivio užpuolimą sekmadienio naktį prie Tailando krantų sunkiai sužeistas „Algirdo“ antrasis kapitono padėjėjas panevėžietis Aurimas Šacharovas. Del peršautos krūtinės ir plaučio jis atgabentas į Singapūrą ligoninė. Vėliausiais duomenimis, jo gyvybei pavojus negresia.

Tuo tarpu Lietuvos URM susisieks su Tailando ir Singapūro diplomatinėmis atstovybėmis Kopenhagoje ir Maskvoje ir oficialiai informuos jas apie įvykį. Kadangi Lietuva neturi savo diplomatinio atstovybių minėtose valstybėse, jų kompetentingų institucijų paprašyta suteikti Lietuvos atstovams visą reikiamą paramą.

Lietuvos laivas buvo apilėstas neutraliuose vandenyse prie Tailando krantų pakeliui iš Singapūro į Indiją (motorlaivis „Algirdas“ gabeną talpintuvus tarp Singapūro ir Indijos uosto Kalkutos). Kol kas apilėtimo metu patirti nuostoliai nenustatyti. Pasak A. Stankaus, jie gali būti nemaži, nes plėšikai sunaikino visą ryšio įrangą. Apgadintą laivą remonto pati laivo igula.

Sekmadienio naktį, laivui esant už maždaug 72 kilometrų nuo Tailando uosto Puketio, prie jo priplaukė greitieji kateris. Į laivą be perstojo šaudydami įsiveržė apie 10 užpuolikų. Pasak pranešimų spaudoje, iš viso užpuolikų buvo apie 25. Jie privertė sustabdyti laivą, visus 14 igulos narių surakino, o mėginusius priešintis mušė šautuvų buožėmis. Užpuolikai grobė viską, kas pasitaikė po ranka, tačiau talpintuvuose buvusio krovinio nelietė. Daugiausia buvo pagrobta asmeninių igulos narių bei laivo turto.

Plėšikams palikus „Algirdą“, iš antrankių pavyko išsilaikinti vyresniajam mechanikui Borisui Zaidenvurmui, ir jis išlaisvino kitus igulos narius. Pagalbos buvo paprašyta likusiu buvinteliu mobiliuoju telefonu, kurio plėšikai nerado.

Laivų apilėsimai Indonezijos ir Malaizijos pakrantėse yra gana dažni. Tuo patiu

Gegužės 9-ąją Lietuva iškilmingai paminėjo Europos Sąjungos dieną. Ta proga sostinės Nepriklausomybės aikštėje buvo iškelta Europos Sąjungos vėliava (nuotr.), įvyko Lietuvos kariuomenės paradas. (Elta)

Baltijos valstybės dar kartą įrodė savo vienybę

Vilnius, gegužės 9 d. (BNS) — Baltijos valstybių vyriausybės vadovai šeštadienį Ventspilyje aptarė Lietuvos, Latvijos ir Estijos trišalio bendradarbiavimo eiga ekonomineje bei politinėje srityse.

Prezidento Valdo Adamkaus dekretu, teisingumo ministras Vytautas Pakalniškis šiame posėdyje pavadavo premjerą Gediminą Vagnorių.

Susitikimo dalyviai palankiai įvertino sutarties dėl muitų įkainių panaikinimo ruošimo eiga ir išreiškė viltį, kad ji įsigalios dar iki šių metų liepos 1 dienos.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės vadovai bei atstovai sutarė sparčiau rengti sutarties dėl laisvo paslaugų judėjimo, bendros tranzito tvarkos, daugiau dėmesio skirti laisvos jėgos judėjimo sutarties ruošimui. Taip pat aptarta eksporto ir importo kontrolės sutarties ruošimo eiga.

Vilnius, gegužės 11 d. (Elta) — Lietuvos delegacijos Baltijos Asamblėjoje vadovo, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko Meto Laurinkaus teigimu, Ventspilyje savaitės pabaigoje vykusioje Baltijos Asamblėjos sesijoje buvo dar kartą patvirtinta politinė trijų Baltijos valstybių vienybė.

Pirmadienį spaudos konferencijoje jis sakė, kad trijų valstybių atstovai viešai pakartojo, kad bet kuriuo atveju valstybės remt vieną kitą nesiekiant atveju politiška, morališka ir ekonomiškai.

M. Laurinkus pasidžiaugė, kad Baltijos Asamblėjos sesijoje labai konkrečiai buvo kalbama apie didžiulį projektą — Baltijos energetinį žiedą.

Šitoje sesijoje, pasak jo, „buvo išsklaidytos politinės spekuliacijos, kad neva Lietuva nūjio bendradarbiaudama su Lenkija, paliko Baltijos valstybių vienybės klausimą atvirą“. M. Laurinkus sakė, kad į Ventspilio sesiją buvo pakviestas Lenkijos delegacijos vadovas Lietuvos ir Lenkijos

Parlamentinėje Asamblėjoje Jan Krol, kuris savo kalboje pažymėjo, kad Lenkija galėtų paskatinti tam tikrų projektų įgyvendinimą ir tarp trijų Baltijos valstybių.

M. Laurinkaus teigimu, Baltijos Asamblėjos sesijoje sutarta reguliariai rengti politologų konferencijas apie Baltijos valstybių bendradarbiavimo strategiją ir turinį.

Vokietija „atvėrė duris“ deryboms dėl bevizio režimo

Bona-Vilnius, gegužės 11 d. (BNS) — Vokietijos vyriausybė turės pradėti derybas su Baltijos valstybėmis dėl bevizio režimo, nusprendė Bundestago Užsienio reikalų komitetas, kurio sprendimas priimtas atsižvelgiant į valdančiosios koalicijos ir opozicijos frakcijų teikimą, pranešė Bundestago spaudos centras.

Teikimą pasirašė valdančiųjų krikščionių demokratų partijos ir krikščionių socialinės sąjungos frakcija, koalicijos bendrininkės: Laisvosios demokratų partijos frakcija ir itakingiausios opozicinės socialdemokratų partijos frakcija.

Sprendimas dėl bevizio režimo derybų su Baltijos valstybėmis, kurį Bundestago Užsienio reikalų komitetas priėmė balandžio mėnesį, nenurodo konkretes datos tokių derybų pradžiai.

„Baltijos valstybės užėmė deramą vietą Vidurio Europoje, ir bevizio režimo įvedimas turi tai pabrėžti“, sakoma

* **Pusšimtis Lietuvoje gyvenančių karo veteranų apdovanoti medaliais** „Maskvos 850-osioms metinėms atminti“. Šie apdovanojimai ir Rusijos prezidento Boris Jelcino parašu patvirtinti liudijimai 1941-ųjų Maskvos gynėjams ar jų artimiesiems įteikti penktadienį Rusijos ambasadoje Vilniuje vykusiose iškilmėse. „Mes tikrai stengsimės daryti viską, kad jūsų nuopelnai nebūtų užmiršti, kad jūs sulauktumėte moralinės ir finansinės paramos“, iškilmėse kalbėjo Rusijos ambasadorius Konstantinas Mozelis, kartu sveikindamas II pasaulinio karo veteranus su Gegužės 9-ąją — Pergalės diena. (BNS)

Kai visos trys Baltijos valstybės, tapos ES narėmis, joms reikės, pasak M. Laurinkaus, bendro balso, nes „reikės kovoti dėl kiekvienos pėdos, dėl kiekvieno savo ekonominių, politinių interesų centimetro“. Jo teigimu, trijų Baltijos valstybių politikai pradeda suprasti, kad tam reikia ruošti iš anksto.

Didėjant Rusijos rinkos reikšmei, Baltijos valstybės teks stengtis išlikti savarankiškoms kryžkeleje tarp Rytų ir Vakarų.

Lietuvos diplomatai pareiškė pasitenkinimą, kad „Vokietijos politinė valia pradėti derybas dėl bevizio režimo pagaliau išreiškta ir raštu“.

Lietuvos URM Vizų skyriaus viršininkas Gediminas Šiaudvytis pažymėjo ypatingą dokumento svarumą, nes jį pasiūlė tiek valdančioji koalicija, tiek ir opozicija, kandidatuojanti į valdžią per rinkimus ši rudenį.

Lietuvos diplomato nuomone, jokia Vokietijos partija prieš rinkimus nerizikuos savo populiarumu, paskelbdama užsieniečių antplūdžio bijantiems vokietiams, kad atidarys sieną valstybei iš Rytų.

* **Prezidentas Valdas Adamkus** sutiko globoti liepos 10-ąją prasidėsiančių Trakų festivalį — vieną iš Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimo renginių. Pirmadienį su prezidentu susitiko festivalio meno tarybos nariai — balerina Maja Pliseckaja, kompozitorius Rodionas Šedrinas, operos solistas Vladimiras Prudnikovas ir dirigentas Gintaras Rinkevičius. Po susitikimo M. Pliseckaja sakė žurnalistams neabejojanti, kad Trakų festivalis pas bus vienas žymiausių pasaulio. Legendinės balerinos nuomone, tai lems „dievišką Trakų gamtą“.

Pirmą kartą rengiamam festivaliui siekiama atkreipti Lietuvos ir pasaulio visuomenės dėmesį į valstybės istoriją ir kultūrinį palikimą, skatinti Trakų miesto, istorinio parko įjungimą į šiuolaikinį gyvenimą. Iškilius Rusijos menininkai M. Pliseckaja ir R. Šedrinai, Lietuva laikantys antrąją savo tėvynę, prieš keletą metų tapo ir Lietuvos piliečiais. (Elta)

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belafan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Jeruzalė. Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu, pasipiktinęs JAV reikalavimu išvesti kariuomenę iš 13 procentų Vakarų Kranto teritorijos, kaltina amerikiečius, kad šie vaizduoja jį kaip kliūtį taikos siekiam, sekmadienį rašė Izraelio dienraštis „Maariv“. „Jūs norite pavaizduoti, kad aš trukdau taikos procesui ir nesu pasiruošęs su tuo sutikti“, sakė B. Netanyahu JAV pasiuntiniui Denni Ross, su kuriuo susitiko gegužės 8 d. „Neimanoma manęs kviešti į Vašingtoną tokiomis sąlygomis. Tai viešas pažeminimas“, tardamas šiuos žodžius, ministras pirmininkas pakėlė balso toną ir netgi kelis kartus trenkė kumščiu į stalą.

Dublinas. Politinis Airijos respublikonų armijos (IRA) sparnas „Sinn Fein“ sekmadienį pritarė Šiaurės Airijos taikos susitarimui. Per neeilinę konferenciją partija pataisė konstituciją, kad „Sinn Fein“ atstovai galėtų užimti postus naujosiose Šiaurės Airijos institucijose, kurios buvo numatytos įkurti taikos susitarimu. „Sinn Fein“ vadas Gerry Adams sakė, kad susitarimas yra pagrindas, suteikiantis galimybę suvienyti padalintą salą.

Bagdadas. Irakas pradėjo diplomatinį puolimą, siekdamas arabų ir pasaulio paramos kovojant su Jungtinių Tautų (JT) sankcijomis, kurios buvo paskelbtos po įsiveržimo į Kuwaitą 1990 metais. Prezidentas Saddam Hussein užsienio reikalų ministrą Saeed al-Sahaf išsiuntė susitikti su arabų ir Afrikos valstybių vadovais, siekdamas gauti pritarimą 8 metus trunkančio draudimo panaikinimui. Irako reikalavimą panaikinti embargą, kad Saddam išsiuntė Sahaf pas Jordanijos karalių Hussein, kad jam būtų suteikta informacija „apie Irako ir JT Saugumo Tarybos santykius ir Irako reikalavimą panaikinti embargą“. Sahaf su panašia užduotimi kelias dienas keliaus Afrikos valstybės, kurios nėra įvardijamos. Balandžio mėnesio pabaigoje sankcijos Irakui buvo pratęstos, kai JT Specialiosios komisijos (UNSCOM) vyriausias ginklų inspektorius Richard Butler Saugumo Tarybai pareiškė, jog, tikrinant Irako karinius objektus, per pusę metų nebuvo pasiekta jokios pažangos.

Tirana. Sekmadienį JAV igratytas pasiuntinys Richard Holbrooke po susitikimo su Albanijos ministru pirmininku Fatos Nano pripažino, kad sprendžiant Kosovo konfliktą, Belgradas, Serbijos albanai bei Tirana atsistūrė akliavietėje. Susitikimas Tiranoje įvyko po derybų tarp Kosovo albanų vado Ibrahim Rugov ir Jugoslavijos prezidento Slobodan Milošević, kuris R. Holbrooke teigimu, „aiškiai parodė, kad derybose tarptautinio tarpininko neimė“. Pasak JAV igratytos pasiuntinio, kurio pastangomis buvo parengta karą Bosnijoje nutraukusi Daytono taikos sutartis, lankydamasis Albanijoje, jis norėjo pademonstruoti savo paramą Tiranai bei parodyti I. Rugov siekius taikiai išspręsti konfliktą. Vakarai ėmėsi naujų veiksmų prieš Jugoslaviją, kai šeštadienį S. Milošević atsisakė derybų su albanais tarpininko, kurio dalyvavimas, Vakarų valstybių nuomone, yra būtinas, norint išvengti karo.

Bruselis. Rusija žengė lemtingą žingsnį stiprinant ryšius su Šiaurės Atlanto sutarties organizacija ir sutiko pasiūsti saumės kariuomenės pajėgas į NATO organizuojamas karines pratybas. Maždaug 35 Rusijos pėstininkų būrys pirmą kartą dalyvaus taikos palaikymo pratybų operacijoje, kuri prasidės gegužės 18 d. Danijoje. Pratybose dalyvaus maždaug 3,000 karių, kuriuos rems 30 lėktuvų ir 30 jūrų laivyno laivų, iš 17 pasaulio valstybių. Pasak NATO pareigūno, tai pirmas kartas, kai Rusija į pratybas siunčia kovinę saumės kariuomenę (anksčiau buvo atsiuntusi karo medikų komanda).

Delis. Indija pirmadienį įvykdė tris požeminis branduolinius sprogdimus, pirmuosius nuo 1974 m. Anot Indijos premjero Atal Bihari Vajpayee, sprogdinimai įvykdyti dykumoje už 550 kilometrų į pietvakarius nuo sostinės Delio, radioaktyvios medžiagos ir atmosferą nepateko. Bandomajai, žinoma sukelė Indijos priešininko — Pakistano — nerimą. Per pastaruosius 50 metų tarp valstybių buvo kilę trys karai. Islamabadas Pakistano užsienio reikalų ministras Gohar Ayub Khan griežtai pamerkė Anot A. B. Vajpayee, buvą išbandytas branduolinius, mažo galingumo ir termobranduolinius užtaisai. Indija, Pakistanas ir Izraelis yra trys valstybės, įtariamoms turint branduolinių ginklų ir neprisijungusios prie 1970 m. 185 valstybių pasirašytos branduolinių bandymų sustabdymo sutarties.

Bona. Vokietijos URM ministras Klaus Kinkel pirmadienį atmetė reikalavimus atidėti Europos Sąjungos (ES) plėtrą į Rytus. Jis sakė, jog Bavarijos krikščionių socialinės sąjungos (CSU), jaunesniosios Bonos vyriausybės bendrininkės, reikalavimai yra motyvuoti noru šių metų visuotiniuose rinkimuose surinkti daugiau balsų ir gali sutrikdyti valstybes, laukiančias priėmimo į ES. Penkiolika valstybių kovo mėnesį pradėjo derybas dėl penkių buvusių komunistinių valstybių — Vengrijos, Čekijos, Lenkijos, Slovakijos, Estijos — bei Kipro priėmimo. ES pareigūnų nuomone, jos gali pasiruošti narystei iki 2003 metų. Tačiau CSU vadovas parlamento narys Michael Glos žurnalui „Focus“ pareiškė, jog laikas pagalvoti apie ilgesnį perėjimo fazę ruošiantis priimti naujus narius.

* **Seimo leidykla „Valstybės žinios“** išleido antrąją įstatymų apžvalgą ir komentary knygėlę, kuri skirta įvairių firmų ir organizacijų juristams bei žmonėms, besidomintiems įstatymu pakeitimais. Joje, vengiant sunkios ir nesuprantamos įstatymų kalbos, aiškinama įstatymų teisės aktų esmė, jų pakeitimai. (Elta)

KALENDORIUS

Gegužės 12 d.: Šv. Nerejais, Achilas ir Pankratas, kankiniai, mirė apie 304 m.; Flavija, Vaidutis.

Gegužės 13 d.: Servacijus, Imeldas, Robertas, Glicerijus, Alvyda. 1923 m. išrinktas Lietuvos Antrasis Seimas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

KUO BLOGIO MAŽIAU — TUO ŠIRDŽIAI GERIAU

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Šio krašto širdies ligų gydytojų draugijos (The American Heart Association) žurnalas „Circulation“ dabar paskelbė naujus duomenis apie tai, kad kodėl liesas blogu cholesterolio (LDH) kraujas sumažina širdies atakos. Sužinota, kad tada kraujas rečiau sukreša, o tas per blogio cholesterolio malonę jo krešėjimas priartina širdies ataką, na, ir smegeninių paralyžių. O tos dvi blogybės — jas turėti ar jų išvengti — yra didžiausias skirtumas: tai priylgsta žmogaus vargumui ar džiaugsmui.

Blogio mažiau — širdžiai geriau

Jau seniai yra žinoma, kad mažas blogio cholesterolio kiekis kraujyje atitolina širdies ir smegenų sunegalavimą. Tik iki dabar mokslininkai tikėjo, kad cholesterolio riebus kraujas susiaurina širdies arterijas, kas, aišku, vargina širdį ir artina jos susirgimą. Tas pats esti ir su smegenų arterijomis.

Per paskutinį penkmetį tyrimai parodė, kad cholesterolio liesą kraują turintųjų širdies arterijos yra šiek tiek platesnės už riebiųjų. Naujus tyrimus atlieka su talkininkais daktarė Francine Welty dirbanti Bostone, Beth Israel Diaconess Medicinos centre. Tada bus iš dalies atsakyti mokslininkams norintiems sužinoti, kodėl širdis apturi gė-

rybę iš blogu cholesterolio liesaus kraujo.

Normalūs lietuviai ir tokios mūsiškos išmintingai liesina savo kraują

Išmintingumas varo lauk blogą cholesterolį iš mūsiškių kraujo. Tai tikrai vėlykškas elgesys. Jis prikelia širdį ir smegenis sveikesniam gyvenimui. Kai amerikiečiai pernai išleido su receptu gaunamiems, kūno stipriai žalojančioms, kraują liesinantiems vaistams 85.35 milijardus „žaliukų“ („IMS American“ duomenys), tai išmintingi mūsiškiai ir tokios mūsiškos vien savo normaliu gyvenimu, be jokių kraują liesinančių vaistų, tam širdies niekadejui nusuka sprandą. Taip jiems esti nusukamas, jiems ir joms beširdžiuijant net ir sunkiai dirbant, sveiku ir skaniai pagamintu ovo-lacto vegetarišku, trumpiau vadinant, tiesiog vegetarišku maistu. Bet tu, kad toks mandras, ipiršk tokį gėrį, taip sveiką vegetarišką maistą taukais save maitinanti, tai bus lengviau karvę lipni medin išmokyti, negu neklausados širdį ir smegenis apsaugoti nuo per ankstyvo galo. Už tai viską pradėjime nuo vaikų sveiko maisto įpratinimo. O koks yra tas vegetariškas maistas — tas širdies žudikui sprando laužytojas — apie tai kitą kartą. Sėkmės.

KONFERENCIJA

„ETINĖS PROBLEMOS MEDICINOJE“ KAUNO AKADEMINĖSE KLINIKOSE

Balandžio 2 d. Kauno akademinių klinikų direktoratas Kauno akademines klinikoje surengė konferenciją „Etinės problemos medicinoje“.

Pasak Kauno akademinių klinikų generalinio direktoriaus doc. J. Pundziaus, konferencijos tikslas aptarti tokias aktualias medicinai temas, kaip eutanazija, klonavimas, „in vitro“ fertilizacija, žmogaus mirtis bendražmogiškos krikščioniškos etikos šviesoje ir kt.

Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius savo pranešime „Medicinos etikos krikščioniškieji pagrindai“ stengėsi pagrįsti, kodėl Bažnyčia ir kai kurios medicinos problemos žiūri ne visiškai taip, kaip reikalauja „sveikas protas“. Pasak jo, krikščionybė išaukštino žmogų, ir tai atsispindi Šventajame Rašte, kuriame sakoma, kad žmogus, sukurtas pagal Dievo paveikslą, yra ne vien gyvas organizmas, bet ir asmuo, kuris nuo pradėjimo momento yra Dievo vaikas ir kuriam skirtas dieviškas gyvenimas. Todėl atsakymų į klausimus, susijusių su žmogaus gyvenimu, kancija ir mirtimi, derėtų ieškoti krikščioniškoje šviesoje. Prelegento teigimu, mūsų dienomis pastebima labai pavojinga tendencija, kai žmonės, užuot vadovavęsi nekintančiomis tiesomis ir aiškiais sąžinės sprendimais, savo sąžinę formuoja remdamiesi nauda arba daugumos nuomone. Arkivyskupas S. Tamkevičius pabrėžė, kad medicina, saugodama žmogaus sveikatą ir bandydama jį atitolinti nuo mirties, priartėja žmogui prie šio slenkščio, negali nieko paguodžiančio pasakyti, nors Kristaus Evangeliją priimančios medicinos darbuotojai apie

pomirtinį gyvenimą turi teisę ir pareigą kalbėti taip, kaip ir kunigas. Krikščioniškoji meilė reikalauja iš mediko padėti ligoniui suvokti slėpinį Dievo artumą ir leisti jį pajusti buvimu šalia, dėmesiu, supratimu, geranoriškumu, mokėjimu dalytis meile ir kantrumu, nes kunigo ir mediko pašaukimai artimai susiję: nors ir skirtingais būdais, jie abu yra atsidadę žmogaus išganymui, jo sveikatai ir išvadavimui iš ligos, kancijos bei mirties; jie puoselėja žmogaus gyvybę ir gerovę, daro jį laimingą. Ganytojas ragino medikus savo etinę kultūrą grįsti du tūkstančių metų egzistuojančiomis vertybėmis.

VDU Katalikų teologijos fakulteto dėstytojas kun. doc. J. Ivanauskas į klausimą, ar etiška ir morali atitimi sau ir kitam gyvybę, bandė atsakyti išskeldamas klausimą, kokia žmogiškosios egzistencijos prasmė. Anot jo, žmogaus egzistencija turi išskirtinę vertę, kuri yra prigimtinio pobūdžio. Prelegentas apžvelgė, kaip eutanazija suprantama šiandien, akcentavo grėsmingas tendencijas: pavyzdžiui, Olandijoje per metus eutanazija įvykdoma apie 25,000 žmonių, tai sudaro 19.4 proc. visų mirčių; 45 proc. atvejų eutanazija atlieka ligoninėje be paciento ir artimųjų žinios. Toks žudymas, kai mirštančiojo kancijos norima palengvinti iš galios, gali pasitarnauti masinei eutanazijai pateisinti ir prieštarauja krikščioniškos religijos sampratai apie žmogaus kanciją ir mirtį. „Mirštančiojo būklę lengvinanti priežiūra yra tinkamiausia gailestingos meilės forma“, — sakė kun. doc. J. Ivanauskas, pabrėždamas, kad etiniu moraliniu požiūriu eutanazija

yra nepateisinama, nepriklausomai nuo to, kaip, kur ir kokiais tikslais ji buvo įvykdyta. Mediko pareiga yra gydyti žmogų nepažeidžiant jo žmogiškojo orumo ir teisę.

Pasaulio gydytojų federacijos „Už žmogaus gyvybę“ Lietuvos asociacijos pirmininkė doc. A. Šaulauskienė pasidalijo mintimis apie Sveikatos apsaugos darbuotojų chartiją. Pasak prelegentės, medikas neturi teisės spręsti, kas turi mirti ar kaip ir kodėl gyventi. Žmogaus gyvenimas pertvengia medicinos ribas, todėl iškilusios problemos sprendžiamos remiantis filosofija, etika ir teologija. KAK doc. B. Burba ir Pasaulio gydytojų federacijos „Už žmogaus gyvybę“ Lietuvos asociacijos vicepirmininkė J. Tartilienė pabrėžė, kad medikas privalo padėti žmogui jo mirties akimirką išlikti oriam.

Pasak doc. K. Stoškaus, kalbėjusio tema „Manipulavimas žmogaus gyvybe: rizika ir pavojai“, būtina įstatymais įteisinti, kokie medicinos įsikišimai galimi nepažeidžiant žmogaus orumo ir teisę. KMA Filosofijos katedros dėstytoja provizorė B. Obelelienė teigė, kad troškimas prateisti žmoniją dar nesuteikia tiesės turėti vaikų bet kuriomis priemonėmis, net paminant pagarbą materialui. Prelegentė tai pat pabrėžė lyties suvokimo svarbą. Prof. A. Žygas aptarė „in vitro“ fertilizacijos moralinius aspektus teigdamas, kad būtent gydytojai privalo padėti šeimoms pašalinti nevaisingumo priežastis. Anot prelegento, žmogaus gyvybę nuo apvaisinimo dienos yra verta pagarbos, todėl negalima eksperimentuoti su embrionais, riboti gimstamumo kontracetivėmis priemonėmis, nes tai nesuderinama su fundamentine krikščioniška antropologija, sakramentine teologija ir socialiniu teisingumu. Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius kun. G. Vitkus, apžvelgęs klonavimo galimybes ir pavojus, pabrėžė, kad krikščioniškos požiūriu apvaisinta kiaušialąstė jau yra žmogiškoji būtybė, kurios gyvybę neliečiama. Jos dirbtinis skaidymas pasąžinėja jos teises ir yra tolygus naujai žmogaus žmogaus nuzudymui. Pasak prelegento, genetinis testavimas ir „netinkamų“ kiaušialąstčių „pasmerkimas“ taip pat yra neleistini dalykai. Kiekvienas asmuo turi teisę turėti du biologinius tėvus ir būti pradėtas natūralios vyro ir moters lytinės sueities metu, tuo tarpu klonavimas atmeta šią teisę. Vilniaus šeimos centro gydytojas psichiatras G. Vaitoška išryškino medicinos desakralizacijos padarinius. Anot, jo, labai svarbu neperžengti šventumo zonos ribų, nes joje yra gyvybė, kurią medikui reikia išsaugoti suvokiant, kad kiekvieno Dievo kurinio šventumas susietas su paslaptimi. „Bažnyčios žinios“, 1998 m., Nr. 7

ŠIMTUI GIMUSIŲ LIETUVOJE — 86 ABORTAI

Balandžio 7-ąją, jau 50 metų nuo to laiko, kai 1948 m. buvo įkurta Pasaulinė sveikatos organizacija (PSO), minima Pasaulinė sveikatos diena. Kasmet jai parenkamas vis kitas šūkis, šiais metais — „Sveika motinystė“.

Lietuvos moterų sveikata, kaip sakė Respublikinio sveikatos mokymo centro direktoriaus Zenonas Javtokas, kelia daug rimtų rūpestių. Mūsų moterys vis dar nesuvokia, kad abortas nėra šeimos planavimo priemonė.

Vidutiniškai šimtai gimusiųjų Lietuvoje, oficialiais du-

Palaimintojo Jurgio Matuliočio Lemonte misijos kapelionas (kairėje) ir Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos klebonas kun. Anthony Puchenski su Čikagos arkidiecezijos valdytoju kardinolu Francis George.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KURIJĄ APLANKĖ JAV AMBASADORIUS

Vasario 19 dieną Kauno arkivyskupijos kurijoje JAV ambasadorius Keith Smith su žmona Nina Smith susitiko su Kauno arkivyskupu Sigitu Tamkevičiumi. Susitikime taip pat dalyvavo Vilniaus vyskupas J. Žemaitis, MIC, ir Kauno arkivyskupo augalijaras R. Norvila. Šis vizitas — pirmasis JAV ambasadoriaus susitikimas su Lietuvos Bažnyčios hierarchais. Arkivyskupas S. Tamkevičius priminė, kad dėl JAV įtakos buvo mažiau varžomos žmogaus teisės sovietų priespaudos metais. Ambasadorius K. Smith norėjo išgirsti Kauno arkivyskupo nuomonę apie didžiausias dabartinės Lietuvos problemas. Arkivyskupas, atkreipęs dėmesį į visuomenės ne tiek medžiaginį, kiek dvasinį nukrypimą, sakė, kad ypąč svarbus Vakarų pavyzdžiai, rodantys dvasinių vertybių primatą. Anot arkivyskupo S. Tamkevičiaus, iš Vakarų mokomės, kaip pamatyti vargstančius visuomenės narius, protingai išnaudoti laisvę. Ambasadorius K. Smith pasiūlymą drauge su žmona auginti šešis vaikus ir siekias perduoti jaunimui supratimą apie dvasines vertybes. Arkivyskupas S. Tamkevičius padovanojo jų šeimai LKB kronikos tomą anglų kalba.

BŽ, 1998 m., Nr. 4

APIE MOKSLĄ IR RELIGIJĄ

Vasario 18 d. Vilniaus universiteto klubas pakvietė diskutuoti mokslo ir religijos tema. Renginyje dalyvavo vyskupas Jonas Boruta, SJ, atkreipė dėmesį į tikinčiųjų Dievu ir žmonių, tikinčių mokslu, tam tikrą bendrumą. „Kiekvienos epochos žmogus iki galo nepažįsta Dievo

menimis, tenka 86 abortai. Per metus Lietuvoje nutraukiama apie 30,000 nėštumų.

Visa tai labai kenkia moterų sveikatai. Vis dar pasitaiko ir gimdyvių mirčių. 1997 metais mirė 9 gimdyvės, 1996 m. — 7, 1995 m. — 12.

PSO narės kviečiamos įsigilinti į šių metų Pasaulinės sveikatos dienos temą, siekti, kad kiekviena moteris gautų visą reikalingą pagalbą ir priežiūrą ypatingu jos gyvenimo laikotarpiu.

Lietuva tikroji PSO narė yra nuo 1991 metų. (Elta)

žodžio, bet ir mokslo žodis apie visatą, gamtos reikšinius nėra galutinis“, — sakė vyskupas, pabrėždamas skirtingų pasaulėžiūrų mokslininkų dialogo svarbą. Kalbėdamas apie tikėjimo ir mokslo santykį, jis išskyrė socialinių bei istorinių aplinkybių reikšmę, akcentavo, jog „visi patiriame dalinio iškrypimo ir dalinio atradimo būseną“. Bendrai tai, jog privalu „sąžiningai ieškoti tiesos“.

Bažnytinės teisės habil. dr. prof. kun. Pranas Vaičekonis aiškino vyskupo Kiprijono III amžiuje „pasakytus žodžius: „Be Bažnyčios nėra išganymo“. Prelegentas akcentavo, kad šie žodžiai Šventojo Tėvo lūpose įgavo naują, platesnę prasmę atsakant ir dažnai keliamą klausimą, ar bus išganyti ateistai. Kun. P. Vaičekonis priminė, jog „kiekvienas žmogus, jei trokšta gerio ir kitiems, eina į išganymą“.

Universiteto rektorius R. Landas Pavilionis išsamiai dėstė, kokia turėtų būti Bažnyčios misija. Jis akcentavo neturto grožį ir priekaištą, jog dvasininkai dažnai linkę į materiją. Iš diskusijos paaiškėjo, kad nemažai mokslininkų atsakymų į jiems rūpinamus klausimus ieško ne naujausioje literatūroje, o kunigų pamoksluose.

BŽ, 1998 m. Nr. 4

DAR VIENI LAIKINOS VAIKŲ GLOBOS NAMAI

Kovo 31 d. duris atvėrė dar vieni Lietuvos katalikų moterų sąjungos (LKMS) įsteigti vaikų globos namai. Pasak LKMS pirmininkės Gražinos Paliokienės, Lietuvoje 1996/1997 metais dėl įvairių priežasčių tėvų globos neteko beveik 6,000 vaikų. Be to, daug vaikų buvo priežiūros asociacijose šeimos. Ypač sudėtinga padėtis Vilniuje. Beglobiai vaikai paprastai randasi geležinkelio ir autobusų stotijų rajone, todėl būtent čia LKMS įsteigė beglobių vaikų centrą. Programa bus vykdoma pagal dvišalę sutartį su Vilniaus miesto savivaldybe bei panašiomis įstaigomis Alborge (Danija) ir Berge (Norvegija). Laikinos vaikų globos namams bei mergaičių prieglaudai Vilniaus miesto savivaldybė skyrė patalpas M. Daukšos 3/2 bei jiems išlaikyti reikalingų lėšų. Centre bus dirbama pagal Skandinavijos šalyse taikomą spec. socialinę reabilitacijos programą — su kiekvienu vaiku atski-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Maitinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjusi.
DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje (Kanados dol.)	\$160.00	\$86.00	\$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje (Kanados dol.)	\$86.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant už užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taip pat neįrašo. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant paaiškinti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomui, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. (708) 422-8280

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVEČIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3800 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

• Kaišiadorys. Kovo 21 d. į Kaišiadorių sielovados centrą pabendrauti ir kartu pasi-melsti susirinko nemažas būrys jaunimo iš Žaslių, Elektrėnų, Žiežmarių, Vievio parapijų. Vyskupijos jaunimo dvasios vadovas kun. A. Jurevičius susirinkusiems kalbėjo apie Susitaikinimo sakramentą. Po to Kaišiadorių katedroje renginio dalyviai klausė kun. R. Mikutavičiaus vedamų rekolekcijų, iš Kauno atvykusių studentų charizmininkų giesmių, žiūrėjo skaidrės įamžintus „Kryžiaus kelio“ apmąstymus, rašė sau laiškus.

BŽ, 1998 m., Nr. 7

Vaclovas Kleiza

STENGIAMĖS TINKAMAI ATSTOVAUTI LIETUVAI

Vasario 18 d. Vaclovui Kleizai, Lietuvos Respublikos garbės konsuliui Čikagoje, suėjo šešiasdešimt penkeri metai. Vasario pradžioje iš Lietuvos į Čikagą atvyko ir naują postą užėmė karjeras konsulas Giedrius Apuokas. Šių dviejų įvykių fone pasivijome mielą garbės konsulą su keletu klausimų.

— Pirmiausia, laimingų ir ilgiausių metų! Gimėte Kaune, bet didžiausią savo gyvenimo dalį praleidote Čikagoje ir jos apylinkėse. Pažėmėte pradžią, duokite bent keletą savo biografinių duomenų (pvz., išeitis mokslas, šeimos padėtis, profesinis darbas, visuomeninė, kultūrinė, politinė veikla ir t.t.).

— Kaip jau pastebėjote, gimimo esu kaunietis, vaikystės prisiminimai — vilnietis, kur 1944 m. birželio mėn. baigiau Pedagoginio instituto (dabar universiteto) pavyzdinę pradžios mokyklą. Toliau buvo kelionė į Vokietiją, po to persikėlimas į JAV, kur pirmieji žingsniai buvo Mississipi valstijoje, renkant medvilnę. Aukštuosius mokslus pradėjau St. Procopius kolegijoje, Lisle, IL, vėliau persikėliau į Illinois universitetą Urbanoje, tuometinę lietuvių studentų sostinę, kur gavau bakalaurato laipsnį. Socialinių mokslų magistro laipsnį man suteikė Loyolos universitetas Čikagoje. Su žmona Asta išauginame du sūnus, o dabar džiaugiamės dviem vaikaičiais.

— Visuomeninės veiklos pirmuosius žingsnius žengiau jau 1947 m. Hanau stovykloje ateitininkų organizacijoje. Jie mane ir atvedė ligi dabartinės garbės konsulo pozicijos.

— Žiūrint atgalios, paminkite bent porą atmintinusių, džiaugsmingiausių savo gyvenimo momentų.

— Svarbiausi momentai ne visuomet būna patys džiaugsmingiausi, ir atvirkščiai. Jūs sunku išvardinti, išskirti, nes kiekvienas buvo nepasikartojantis, savitas, ypatingas. Ne-

ra jokios abejonės, kad visa Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo eiga, pradedant 1990 m. kovo 11 d. ir baigiant 1991 m. rugsėjo 4 d., buvo vienas tų neišdildomų atsiminimų.

— Reikia manyti, kad turėjote ir nesėkmių bei nusivylimų. Kas tai buvo?

— Kiekvienas gyvenimas yra perpintas džiaugsmu ir nusivylimais. Tačiau nesėkmes greičiau pamirštame, greičiau ištriname iš savo atminties.

— Daugelis su pasigėrėjimu sėkė ir sėka Jūsų šakotą veiklą lietuviškajame gyvenime, tarsi apvainikuotą garbės konsulo pareigomis prieš dvyliką metų. Kokiomis aplinkybėmis tas pareigas perėmėte?

— Kai 1985 m. vieną pavasarį dieną paskambino tuometinis mūsų diplomatijos šešas dr. S. Backis ir kvietė perimti Lietuvos garbės generalinio konsulo pareigas Čikagoje, nes tuometinė garbės generalinio konsulė J. Dauzvardienė pasiryžusi išeiti į pensiją, buvau labai nustebintas ir jokio atsakymo negalėjau duoti. Dr. S. Backis leido savaitę laiko apsigalvoti. Po ilgų svarstymų, abejonių bei pasitarimų su šeima, sutikau. Nėra paslaptis, kad mano kandidatūrai tuo metu labai daug lėmė ir mano amžius, nes buvo norima turėti jaunesnį žmogų, kadangi niekas nebuvo tikras, kad ateityje esančiose politinėse aplinkybėse JAV Valstybės departamentas ir toliau norės išlaikyti šį konsulato postą. Praėjus maždaug mėnesiui, dr. S. Backis pranešė, jog Valstybės departamentas atsakė tvirtinti mano kandida-

tūrą, nes aš dirbau Čikagos miesto administracijoje ir dėl to, jų manymu, kadangi tai yra valdiška įstaiga, gali kilti interesų konfliktas. Tas mane nustebino, nes Čikagos miesto administracija nieko bendra neturi su JAV užsienio politika ir su kitų kraštų konsuliniais paskyrimais. Dr. S. Backis su šiuo galvojimu sutiko ir pasiryžė mano kandidatūros neatsiimti, o tik stipriau įtakoti Valstybės departamentą, kad ją patvirtintų, kas pagaliau ir įvyko 1985 m. gruodžio 3 d.

— Ką svarbiausia per tą eilę metų atlikote?

— Man teko dirbti pačiu įdomiausiu ir niekad nepasikartojančiu laikotarpiu, kai prasidėjo sovietų imperijos griuvimas ir Lietuva parodė savo nuostabią drąsą bei norą išsilaisvinti iš okupanto priespaudos. Todėl sunku pasakyti, kas buvo svarbiausia ir kurie konsulato darbai turėjo didesnę reikšmę šioje bendroje kovoje. Apskritai, konsulato darbus galima skirstyti į tris pagrindines grupes: 1. patarNAVIMAI ir rūpinimasis LietuVos piliečiais, 2. informacija apie Lietuvą svetimauciams ir 3. Lietuvos valstybės reprezentavimas. Kiek sąlygos bei ištekliai leido, stengėmės visus darbus atlikti ir tinkamai atstovauti Lietuvai. Istorija galės objektyviau įvertinti mūsų pastangas.

— Kas dar atliktina, dar vis prieš akis?

— Į šį klausimą galėtų atsakyti naujas generalinis konsulas, nes jam tenka tęsti, o kartu ir plėsti, visus tuos darbus. Be abejonės, jų skaičius ir apimtis didės, nes mes jau esame lygiavertė valstybė.

— Turime naują konsulą ir jo štabą. Kokie Jūsų formaliūs santykiai su naujoju konsulu? Kas kam pavaldus?

— Užsienio reikalų ministerija, paskirdama karjeros generalinį konsulą, Čikagos konsulatą sugrąžino į jo turėtą ligi 1972 m. padėtį. Ministras A. Saudargas pranešė, kad mane palieka ir toliau eiti garbės konsulo pareigas, ne nurodymas jį apimties. Jo-kių formalių santykių su naujoju konsulu nesame aptarę, nes dar ir laiko tam nebuvo. Dirbame kartu, talkininkaujame ir padedu jam įsikūrimo darbuose, kurie nėra tokie lengvi ir paprasti, ypač kad mūsų visuomenė labai jautri bet kokiems pasikeitimams. Esu tikras, kad ateityje dirbsime, kur reikės, bendrai, nes mūsų visų pagrindinis tikslas rūpintis Lietuvos piliečiais šiame krašte, plėsti komercinius bei kultūrinius ryšius ir tinkamai kurti Lietuvos įvaizdį svetimauciu tarpe.

— Vasario mėnesio „Pasaulio lietuvių“ rašoma, kad po nepriklausomybės paskelbimo 1990 m. į Čikagą atvyko 10,000 emigrantų iš Lietuvos. Gal trys šimtai jų balsavo Lietuvos prezidentiniuose rinkimuose Čikagoje. Ką tie skaičiai reiškia?

— Pirmiausia tektų pataisyti tuos skaičius. Čikagoje prezidentiniuose rinkimuose balsavo per 600 naujai atvykusių Lietuvos piliečių. Ką tie skaičiai reiškia? Jei tą vertinsime pagal visus naujai atvykusius lietuvius į Čikagą, tai skaičiai nėra imponuojantys — maždaug 6%. Iš kitos pusės, kai Čikagoje priskaičiuojame apie 100,000 lietuvių kilmės žmonių ir koks jų skaičius dalyvavo rinkimuose, tai tuomet naujai atvykusieji parodė didesnį pilietinį susipratimą, negu jau anksčiau čia gyvenantieji tautiečiai. Kodėl? Todėl, kad Čikagoje rinkimuose dalyvavo iš viso apie 1,000 balsuotojų. Jei atimsime iš to skaičiaus 600 naujai atvykusių, tai iš anksčiau čia gyvenusių balsavo tik apie 800 asmenų, arba 0.8%. Išvada pasidarykime patys.

— Tame pačiame žurnalo numerio esate cituojamas, kad Valda Adamkų pažįtate jau keturiasdešimt metų ir kad „tauta ji vykusi pasirinko, nors jam jau ir 71 metai“. Ar galėtumėte tai paprašyti?

— Nežinau, kaip galima paprašyti. Mano atsakymas amerikietei korespondentei buvo į jos klausimą, kad V. Adamkus jau 71 metų ir ar tai nebuvo jam kliūtis kandidatuoti. Todėl ir atsakiau, kad amžius čia nebuvo esminis kandidato bruožas bei kliūtis, kuri kenktų jo kandidatūrai.

— Naujajam prezidentui siūloma pasikviesti darbuotojų iš profesionalių tautiečių, gyvenančių Vakarų pasaulyje. Kokia Jūsų reakcija tam siūlymui? Ar

Jūs pats sutiktumėte ko-kioms valdžios pareigoms Lietuvoje?

— Jei prezidentas norės ir manys, kad jam reikia profesionalios talkos iš užsienio, esu tikras, kad tai jis padarys. Ligi šiol, atrodo, to nereikėjo, išskyrus pagrindinį jo patarėją ir, kaip Lietuvos spauda rašo, jo bendražygį Raimundą Mieželį. Dėl mano asmeninio sutikimo šiuo metu atsakymo neturiu, o sprendimą daryčiau, gavęs kvietimą.

— Valdas Adamkus neišgami atsiliepi apie deso-vietizacijos planus, juos pavadindamas „begyjančių žaidžų draskymu“, praetis vaiduoklių vaikymusi. Kokia Jūsų, kaip tarpameninių santykių specialisto, nuomonė tuo reikalu?

— Manau, kad prezidento pareiškimas tam tikra prasme tuo žaidžų negydo, o palieka atviras. Ši problema yra jautri, skaudi ir sunkiai sprendžiama. Idealiai galvojant, tie, kurie savo darbais bei užimamomis pareigomis buvo tiesiogiai įsivėję į savo tautiečių išdavimus, kankinimus bei jų nuėtimą, šiandien turėtų už savo praetis darbus viešai prašyti atleidimo ir parodyti atgailą. Bet tą turbūt gali padaryti tik didelės asmenybės. Nukentėjusieji turėtų parodyti krikščionišką atleidimo dvasią. Tai idealus galvojimas, ko tikrai neįvyks. Apgailestauju, kad Lietuva per aštuonerius metus nepajėgė ar nesugebėjo šios problemos tinkamai išspręsti. Ar jai tas pavyks netolimoje ateityje, abejoju, nes lietuvis lietuviui dažnai yra didžiausias priešas ir krikščioniškos dvasios jų santykiuose dažnai trūksta. Ar tik laikas nebus tikriausias praetis žaidžų gydytojas?

— Ačiū garbės konsuliui už šį idomų pokalbį.

Kalbėjosi Romualdas Kriaučiūnas

Taikomosios dailės galerijoje Vilniuje vasario 10 d. atidaryta vaikų sukurto žaislų paroda „Lelių paradas“. Jaunieji parodos lankytojai įvertina eksponatus... Nuotr. Eltos

VILNIAUS VYSKUPIJA IR JOS VALDYTOJAI XX ŠIMTMETyje

14

PETRAS MATEKŪNAS
Tėsinys

Projektas vyskupų buvo priimtas be pataisų ir pasiūstas A. Voldemarui. Iš jo gavo atsakymą, kad „ši projektą vyriausybė priima, kaip būsimų derybų formų pagrindą“. Taip pat arkiv. Matulaitis parašė, kai užbaigė konkordato projektą, Ap. Sostui pranešimą apie bažnytinis reikalus.

Arkiv. J. Matulaitis atliko du didelius savo tautai darbus: paruošė naujos bažnytinės provincijos projektą, kurį Šv. Sostas patvirtino, apstatinę konstituciją „Lituanorum gente“ ir tos konstitucijos įvykdymo aktą. Taip pat dar paruošė Lietuvos konkordato projektą su Šv. Sostu.

Tą dieną, kai rašė Šv. Sostui pranešimą, jautėsi labai blogai. Vidurnaktį jis pajautė didelius vidurių skausmus. Tuo metu buvo karo stovis ir nakties metu niekam neleidžiama pasirodyti gatvėje. Buvo gautas leidimas iš komendanto atvykti gydytojui. Apie 1 val. nakties metu atvyko dr. Vl. Kairiūkštis, kuris nustatė, kad jau trūkės apendicitas. Arkivyskupas neštuvais buvo nuneštas į prof. Aleks. Hagentorno kliniką ir padaryta operacija. Nors operacija pavyko gerai, bet jo

neišgelbėjo. 1927 m. sausio 27 d. arkiv. Matulaitis mirė. Iš klinikos jo palaikai su karstu buvo nunešti į marijonų bažnytelę, o iš ten į baziliką ir po pamaldų į jos kriptą. Per pamaldas, kurios įvyko bazilikoje, dalyvavo moksleiviai, studentai, Kauno kunigų seminarijos klierikai, kapitula, kunigai, vyskupai, valdžios, seimo, kariuomenės, diplomatai, baltgudžių, latvių atstovai, darbininkai, miesto ir apylinkės gyventojai.

Arkiv. J. Matulaitis palaikai iš bazilikos kriptos, kurioje išgulėjo septynerius metus, buvo išvežti į Marijampolės bažnyčią. Išlydėjimo iškilmes dalyvavo kunigai, vyskupai, arkiv. Matulaučiai gerbėjais vysk. Henrikas Przedzueckis ir didelė žmonių minia.

Perkėlus arkiv. J. Matulaučio palaikus į Marijampolę, buvo užvesta beatifikacijos byla. Pirmas informatyvinis procesas pradėtas 1953 m. Romoje. 1959 m. jam buvo pripažintas Dievo Tarnos titulas, o 1971 m. byla perkelta į aukštesnę instanciją.

Arkiv. Jonas Ciepliakas

Kai vysk. Jurgis Matulaitis pasitraukė iš Vilniaus vyskupijos valdymo, jo vietoje 1925 m. gruodžio 14 d. buvo paskirtas arkiv. J. Ciepliakas, buvęs Mogilevo arkivyskupijos Apaštališkasis administratorius. Apie tai, kad jis paskirtas Vilniaus arkivyskupijos valdytoju, sužinojo būdamas Amerikoje, lankydamas lenkų telkinius. Jo ingresas buvo paskirtas 1926 m. kovo 25 d. Belankydamas lenkų telkinius, apsigribo plaučių už-

degimu. Mirė 1926 m. vasario 17 d. Passaice, New Jersey. Jo palaikai buvo atvežti į Vilnių ir palaidoti bazilikos požemio kriptoje. Tai buvo pirmasis arkivyskupas Vilniaus arkivyskupijoje.

Arkiv. J. Ciepliakas, kai jis buvo Mogilevo arkivyskupijos apaštališkasis administratorius, lietuviams buvo palankus, teisingas. Lietuvių neskriaudė, kaip vėliau arkiv. Romualdas Jalbzykowskis, bet padėjo. Kai pas jį kreipėsi, kurie gyveno Petrapily ir jo apylinkėje, lietuvių pamaldų reikalui, jis leido visose Petrapilio bažnyčiose, kur lietuviams patogiau, įvesti lietuviams pamaldas.

Arkiv. Romualdas Jalbzykowskis

Vysk. J. Ciepliakui mirus, jo vietoje 1926 m. birželio 24 d. buvo paskirtas Vilniaus arkivyskupijos valdytoju Lomzos vysk. Romualdas Jalbzykowskis. Lietuviai ir gandai, kad sužinojo, labai nusiminė, nes kuo gero iš jo tikėtis maža vilties tebuvo. Jau prieš I pasaulinį karą, kai jis buvo Seinų kunigų seminarijos profesorius, pasireiškė kaip didelis lenkų šovinizistas. Jį į Seinų kunigų seminariją pakvietė 1902 m. vysk. Antanas Baranauskas, kai baigė Petrapilio Dvasinę akademiją. Seinų kunigų seminarijoje iš pradžių dėstė lotynų ir lenkų kalbą, o vėliau Šv. Raštą, katechetiką, pedagogiką ir kitus dalykus. 1908 m. jis buvo paskirtas net regentu.

Kai tik jis tapo regentu, turėdamas didelę įtaką ne

To ir buvo galima tikėtis

JAV vyriausybė vėl nusileido Izraeliui, kai jo premjeras Benjamin Netanyahu griežtai atsisakė vykdyti į Vašingtoną ir apskritai tęsti taikos pasitarimus su palestiniečių vadu. Ši kartą kliūtis — JAV Valstybės sekretorės Madeleine Albright kone ultimatas, kad Izraelis privalo grąžinti palestiniečiams 13 proc. West Bank srityje užgrobtos žemės. Be šio geros Izraelio valios parodymo, palestiniečių vadas Yasser Arafat nesutiko tęsti taikos derybų, nutrukusių prieš kiek daugiau kaip metus.

Galima suprasti arabų pasipiktinimą Amerikos neryžtingumu ir nuolatiniu nuolaidžiumu Izraeliui, o galbūt, geriau pasakius, nusilenkimu įtakingų JAV žydų spaudimui Atstovų rūmams. Prez. Bill Clinton tvirtina, kad savo reikalavimu atiduoti palestiniečiams tą tryliką procentų jų žemių neatšauks, tik davęs premjerui Netanyahu dar dvi savaites laiko apsispręsti.

O kas bus po dviejų savaičių? Ar JAV taikys kokias sankcijas Izraeliui, kaip taiko Kubai, Irakui, Iranui? Galbūt pagrasins sulaukyti milijardus dolerių, kuriais kasmet ramsto Izraelio ekonomiką? Vargiai. Amerikos užsienio politika yra ne tik dvideivė, bet daugiavė. Kai kurioms valstybėms ji labai griežta, reikalaujanti laikytis įvairių nuostatų ir tarptautinių taisyklių; kai kurioms (pvz., Kinijai, Rusijai ir, žinoma, Izraeliui) suteikiamos įvairios lengvatos, nepaistant gausių žmogaus teisių pažeidimų, svetimų žemių grobstymo, atviros ar užmaskuotos agresijos prieš kaimynus.

Tačiau tas nuolaidžiavimas JAV prezidentui tikrai neišvina į naudą ir populiarumo nepakelia, nei savo piliečių tarpe, nei užsienyje. Šiuo metu prez. Clinton nepatenkinti ir žydai, kad jis apskritai drįso siūlyti pasitraukti iš West Bank. Jie nesutiko atiduoti palestiniečiams ne tik 13 nuosimčių, bet ir 9 ar 4, užimtos teritorijos, tvirtindami, kad tai sudarytų pavojų Izraelio saugumui. Deja, nekalbama, apie pavojų, kurį toks užsispyrimas daro Arabų pasaulio srityse, kur palankumas Amerikai mažėja su kiekvienu nuolaidžiavimu žydams.

Negalima kaltinti Izraelio ministro pirmininko, kad jis moka vykysiai manipuluoti Vašingtoną ir yra jau ne kartą įsitikinęs, kad iš JAV vyriausybės patarimų, įspėjimų, pasiūlymų ir įtikinėjimų, kaip

iš to tuščio debesio, jokio „lietaus“ nebus. Valstybės sekretorės įteiktas pasiūlymas grąžinti palestiniečiams 13% užimtos teritorijos skambėjo jau beveik kaip ultimatas, bet ir į jį nutarta nekreipti dėmesio. Benjamin Netanyahu gerai žinojo, kad ne jam, o Vašingtonui, teks nusileisti. Ir taip įvyko — išsideretos dvi papildomos savaitės, kurių metu jis galės sustiprinti opoziciją prezidentui Clinton netik savo valstybėje, bet Amerikos žydų tarpe. Turbut tik visiškai naivuolis tikėtų, kad po tų dviejų savaičių Izraelis pasitrauks iš West Bank ir sesus Yasser Arafat prie taikos derybų stalo.

Galbūt vienintelis nežinomas šioje dramoje yra JAV prezidento žmonos Hillary Rodham Clinton praėjusią savaitę pokalbyje su žydų ir arabų jaunimu tarytum netycia išsitaręs teigimas apie palestiniečių valstybės kūrimo galimybę. Baltieji rūmai prezidento žmonos žodžius skubiai paneigė, bet kai kuriuose JAV politikos sluoksniuose manoma, kad ir jos pasisakymas apie palestiniečių valstybę, ir nedelsiant iš Vašingtono pasigirdęs neigimas nebuvo atsitiktinis, o subtilus spaudimas Izraelio vyriausybei.

Nėra abejonės, kad sunkiausia bet kurioje pasaulio dalyje įgyvendinti taiką, jeigu patys žmonės iš tikrųjų jos nenori, o tik „del akių“ sutinka derėtis. Karas, nepaisant, ar vyksta tarp valstybių, ar krašto viduje, yra daug kam ir pelningas, ir patrauklus, todėl dažnai paliaubų sutartys neturi jokios praktiškos naudos. Izraelis jau ne kartą pareiškė norą užbaigti konfliktus su palestiniečiais. Konkretūs pažadas buvo padarytas 1993 metais Oslo mieste. Bet, kaip ir buvusieji praityje, liko tik pasirašyto susitarimo popieriuje.

Tačiau tuo pačiu metu pastovesnei taikai vilties žibutėlis sužibo kitoje planetos pusėje, būtent — Airijoje. Sekmadienį Dubline įvykusiame Sinn Fein suvažiavime buvo nutarta remti susitarimą dėl tolimesnio Šiaurės Airijos valdymo ir galbūt tuo pagaliau priartinta valanda, kai katalikų ir protestantų, britų ir airių galės vieni šalia kitų gyventi, nebijodami teroristų bombų, atentatų, arštų ir persekiojimų. O tai jau tikrai prasminga Motinos dienos dovana visoms Šiaurės Airijos motinoms.

Tačiau tuo pačiu metu pastovesnei taikai vilties žibutėlis sužibo kitoje planetos pusėje, būtent — Airijoje. Sekmadienį Dubline įvykusiame Sinn Fein suvažiavime buvo nutarta remti susitarimą dėl tolimesnio Šiaurės Airijos valdymo ir galbūt tuo pagaliau priartinta valanda, kai katalikų ir protestantų, britų ir airių galės vieni šalia kitų gyventi, nebijodami teroristų bombų, atentatų, arštų ir persekiojimų. O tai jau tikrai prasminga Motinos dienos dovana visoms Šiaurės Airijos motinoms.

Tačiau tuo pačiu metu pastovesnei taikai vilties žibutėlis sužibo kitoje planetos pusėje, būtent — Airijoje. Sekmadienį Dubline įvykusiame Sinn Fein suvažiavime buvo nutarta remti susitarimą dėl tolimesnio Šiaurės Airijos valdymo ir galbūt tuo pagaliau priartinta valanda, kai katalikų ir protestantų, britų ir airių galės vieni šalia kitų gyventi, nebijodami teroristų bombų, atentatų, arštų ir persekiojimų. O tai jau tikrai prasminga Motinos dienos dovana visoms Šiaurės Airijos motinoms.

Tačiau tuo pačiu metu pastovesnei taikai vilties žibutėlis sužibo kitoje planetos pusėje, būtent — Airijoje. Sekmadienį Dubline įvykusiame Sinn Fein suvažiavime buvo nutarta remti susitarimą dėl tolimesnio Šiaurės Airijos valdymo ir galbūt tuo pagaliau priartinta valanda, kai katalikų ir protestantų, britų ir airių galės vieni šalia kitų gyventi, nebijodami teroristų bombų, atentatų, arštų ir persekiojimų. O tai jau tikrai prasminga Motinos dienos dovana visoms Šiaurės Airijos motinoms.

Tačiau tuo pačiu metu pastovesnei taikai vilties žibutėlis sužibo kitoje planetos pusėje, būtent — Airijoje. Sekmadienį Dubline įvykusiame Sinn Fein suvažiavime buvo nutarta remti susitarimą dėl tolimesnio Šiaurės Airijos valdymo ir galbūt tuo pagaliau priartinta valanda, kai katalikų ir protestantų, britų ir airių galės vieni šalia kitų gyventi, nebijodami teroristų bombų, atentatų, arštų ir persekiojimų. O tai jau tikrai prasminga Motinos dienos dovana visoms Šiaurės Airijos motinoms.

Tačiau tuo pačiu metu pastovesnei taikai vilties žibutėlis sužibo kitoje planetos pusėje, būtent — Airijoje. Sekmadienį Dubline įvykusiame Sinn Fein suvažiavime buvo nutarta remti susitarimą dėl tolimesnio Šiaurės Airijos valdymo ir galbūt tuo pagaliau priartinta valanda, kai katalikų ir protestantų, britų ir airių galės vieni šalia kitų gyventi, nebijodami teroristų bombų, atentatų, arštų ir persekiojimų. O tai jau tikrai prasminga Motinos dienos dovana visoms Šiaurės Airijos motinoms.

Tačiau tuo pačiu metu pastovesnei taikai vilties žibutėlis sužibo kitoje planetos pusėje, būtent — Airijoje. Sekmadienį Dubline įvykusiame Sinn Fein suvažiavime buvo nutarta remti susitarimą dėl tolimesnio Šiaurės Airijos valdymo ir galbūt tuo pagaliau priartinta valanda, kai katalikų ir protestantų, britų ir airių galės vieni šalia kitų gyventi, nebijodami teroristų bombų, atentatų, arštų ir persekiojimų. O tai jau tikrai prasminga Motinos dienos dovana visoms Šiaurės Airijos motinoms.

TAUTOS VERTYBĖS SUGRIŽTA

Per Lietuvos prezidento inauguraciją pirmasis patrankos šūvis nuaidėjo už tautą. Už tėvynę ir išeivijoje gyvenančią. Už tuos, kurie, didžius darbus nuveikę, guli gimtoje ir svetimose žemėse. Už tuos, kurie dar ateis ir išeidami anapus paliks gimtąją žemę blaivesnę, doresnę, teisingesnę.

Kauno mokytojų švietimo ir kultūros centre dirba Tautos vertybių klubas „Verdenė“. J. Tumas-Vaižgantas ieško „deimantių“, o „Verdenė“ ieško žerūčių, kurių pilna mūsų dirvose, nors žinia-skaida lengviau randa sprogdintojų, savizudžių, laisvo elgesio mergelių. „Ieškok kaip alkanas duonos — ir rasi“, — tai mūsų šūkis. Šiam klubui labai rūpi lietuvių išlaidų dalykai pasaulyje. Buvo surengta konferencija „Tauta ir kalba“. Joje buvo skaitomi tokie pranešimai: „Vilniaus — pasaulio baltistų centras“ (akademikas Zigmas Zinkevičius), „Vasario 16-osios gimnazija ir Vokietijos lietuviai“ (kunigas Kazimieras Senkus), „Lietuvių buklė JAV“ (Gediminas Kačenauskas), „Vardai senioje ir dabartinėje kultūroje“ (Bronys Savukynas), „Lietuvių išeivių jaunomėnė ir tėvynė“ (Aušra Lausauskaitė), „Mokykla — lietuvių palaikymo šaltinis Kanadoje“ (Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikėjas Giedros Paulionienės atsiųstos medžiagos pagrindu pranešimą perskaitė Mokytojų centro darbuotojas Vitas Lazauskas).

Tautos vertybių klubas džiaugsmingai sutiko žinią, kad jaunas, garsus sportininkas Šarūnas Marčiulionis be atlyginimo išeivijoje rūpinis jaunų tautiečių kūno ir sielos sveikata. Ypač džiugu, kad jo akys mato Vakaruose natūraliai vykstančią, labai skaudžią jaunų lietuvių nutautėjimo problemą.

„Verdenė“ rūpi dvasingumo sugrąžinimas mūsų tautai. Tuo tikslu ji bendradarbiauja su Palaimintojo Jurgio Matulaičio namų kapelionu monsinjoru Kazimieru Senkumi, grįžusiu į tėvynę po 56-rių metų Vakarų tremties. Įvyko šie bendri renginiai: „Baznytinės muzikos grožis“, „Ora et labora“, „Adventas — Kris-

taus Karaliaus laukimo metas“, „Šv. Kazimieras — lietuvių globėjas“, „Giedokime kartu“.

Prisiminti žuvusius tautos didvyrius — svarbu ir prasminga. Buvo surengtas kunigo kankinio Juozo Zdebskio 10-tųjų mirties metinių minėjimas, kuriame pagrindinį pranešimą perskaitė kun. Robertas Grigas.

Lietuvos laisvės gynėjams skirta Antaninos Garmutės trilogija — „Išėjo broliai“, „Motinėle, auginai“ ir „Tėvo vasara“ — buvo deramai pristatyta Kauno žmonėms.

Daug tautos vertybių mūsų gyvenime: tai mergaičių kamos, tradiciškai ir savitai kuriami tautiniai drabužiai, mamos, kurios nepalūžta, augindamos gausų būrį vaikų, vertingos kultūros priešpatymas menka erdei, skaidrės, kuriame toks gražus Kryžių kalnas ir tokios žymios Lietuvos žmonių imintos pėdos — visko neišskaičiuosi. „Verdenės“ veikloje dalyvauja poetas oratorius Juozas Ardzi-jauskas, Tautos kultūros istorijos dėstytojas Zigmas Tamauskas, Teresė Varnagiri-nė, su jauniu ansambliu skrajaujanti po Lietuvę, taip pat mokytojai ir mokiniai.

Vaikai ir jaunuoliai ateina — tik uždekt žiburį, ir jie atskris kaip paukščiai. Nesibodės apžiūrėti tai, kas sukurtą prieš šimtą metų. Nuotraukose jų matote „Verdenės“ valdybos narius, Mokytojų centro darbuotojus Alvydą Bakutį, Vitą Lazauską ir šių eilučių autorę, apžiūrinėjančią mano motutės rankšluostį, išaustą 19 šimtmečio pabaigoje. Fone — šiomis dienomis mokinių darbščiai. Tai kruopštumo ir kantrybės reikalavimai darbai. Parodą „Iš kraicia skrynių“ paruošė mokytojos Vilija Kudirkienė, Alisa Siniauskienė ir Vilija Ratautienė. Įdiegti meilės senosioms vertybėms visai nesunku — tik reikia, kad patios mokytojos labai tą darbą mylėtų.

Taigi nebijokime, kad aukso troškulyje parklūpdyt mūsų jaunimą. Pagarba senoliams, noras kurti, tikrojo grožio supratimas niekada neišnyks.

Aldona Gričienė

KNYGA APIE LEMTINGĄ LIETUVOS GYVENIMO LAIKOTARPĮ

Nors autorius prisipažįsta, neturįs rašytojo gabumų, bet ši knyga skaitoma su įdomumu, nes besikeičiantys pasaulio įvykiai paveikia Lietuvos ir paties autoriaus gyvenimą, kai jam tenka atsidurti gan pavojingose situacijose.

Šiuo lietuvių tautai kritiškų laikmečių daug jaunų vyrų, ypač karių, neteko savo brangiausio turto — gyvybės. Tačiau Aleksandras Atutis, lyg tas unguris, išsinerė iš gyvenamojo laikotarpio laiko

pavojingo tinko, išgelbėdamas savo gyvybę. Autorius, mano klasės draugas, žemaitis, baigęs garsiąją Kazių gimnaziją, kurią didžiausiam mūsų visų nusivylimui, tuometinė tautininkų valdžia 1935 metais uždarė, palikdama plačiausią apylinkę be taip reikalingo švietimo židinio. Abu baigėme gimnaziją 1934 m. Jus pasuko į Karo mokyklą, aš — į Vytauto Didžiojo universitetą, pasirinkęs studijuoti kalbas. Autorius gana objektyviai vaizduoja savo mokslą Karo mokykloje, kurią baigė XIX laidoj 1938 m. kartu su 141 kariuonu, kurie buvo pakelti į leitenanto laipsnį. Jis taip pat pateikia ir savo gausios šeimos trumpą istoriją, aprašo savo vaikystę, idiomai nupiešdamas svarbų kaimo vestuvinių apeigų piršlio korimą, kai tekėjo jo sesuo Antanina.

Aleksandras, baigęs pradžios mokyklą, labai troško mokytis toliau, bet tėvai norėjo, kad jis būtų ūkininkas. Tačiau jis net su ašaromis vos išsipraše, pažadėdamas maimai eiti į kunigus, kol paga-

Tautos vertybių klubo „Verdenė“ valdyba apžiūrinėja XIX šimtmečio išaustą rankšluostį Kauno mokytojų švietimo ir kultūros centre.

liau jie sutiko. Taipgi jis įstojo į Kazių „Žiburio“ gimnaziją, prieš tai baigęs Silalės keturklasę vidurinę mokyklą. 1929 m. išlaikęs papildomus lotynų k. egzaminus, „sėdėjo 5 klasės suole“, rašo autorius.

Toliau jis rašo jau apie savo tarnybą Lietuvos kariuomenėje. Priešlektuvinės apsaugos rinktinėje, kuri buvo įsikūrusi Aukštojo Panemunėje, netoli nuo Karo mokyklos. Čia jis pateikia keletą įvykių, labiau įstrigusių atmintin. Vienas jų susijęs su pavojumi gyvybei. O tai įvyko Palangoje. Jisai su draugu išplaukė į jūrą paprasčia valtimi šiaip sau paplaukinėti, bet bangos apvertė valtį ir jie pradėjo skęsti, nes buvo tolakai nuo kranto nuplaukę. Laimei, pro šalį plaukęs kateris, juos išgelbėjo lyg per stebuklą.

Okupavus sovietams Lietuvą, Atutis jau pasidarė Raudonosios armijos karys. Jam teko parodyti daug apskurto, takto, kad išvengtų arešto arba kėlonės į Sibirą. Čia yra įterptas ir jo draugo, buvusio tremtinio, laišką. Buvęs leitenantas Antanas Kneita labai vaizdžiai nušviečia 1941 m. birželio 14 d. tremimus, tą ilgą pavojingą kelionę gyvuliuose vagonuose, kol jie pagaliau pasiekė Norilsko lagerį, kur jie buvo apgyvendinti 7-ajame barake.

Kitas epizodas irgi yra įdomus apie karo pradžią ir atsipalaidavimą iš Raudonosios armijos. Iš jo dalinyje buvusių 24 karių tik 14 pavyko palikti fronto liniją ir patraukti į vakarus. Būdami keletos kilometrų atstumu, jie pasistengė įsigyti civilius rūbus, kad nepatektų vokiečiams į nelaisvę.

Trečiojo dalyje Atutis vaizduoja civilio gyvenimą. Neilgam apsisotęs Vilniuje, greitai turėjo jį palikti, nes rusų lėktuvai ėmė bombarduoti miestą. Tada lietuviai buvę karininkai nutarė stoti į priešlektuvinės apsaugos dalinius, norėdami bent kiek apsaugoti miestą nuo rusų lėktuvų puolimų. Taip jis buvo paskirtas baterijos vado pareigoms, kur savo žinioje turėjo 3 priešlektuvinius pabūklus ir būrį lietuvių karių, apie 20 vyrų. Vokietis karininkas pamokė juos, kaip tuos pabūklus naudoti. Jiems pasisekė numušti ne vieną rusų lėktuvą. Bet vis tiek mieste kilo panika, gyven-tojai ėmė bėgti. Atvykusios karių žmonos su ašaromis meldė atleisti jų vyrus iš karininkų, bet vokiečiai karininkas griežtai atsisakė. Tada Atutis nuvyko pas vyrą. Štabo atstovai išgavo sau ir savo vyrams atleidimą iš kariuomenės birželio 29 d.

Ketvirtąjį daly autorius aprašo liūdną traukimąsi iš Lietuvos. Bet jis dar suspažia susirasti savo sužadėtinę Jadvygą, atvykusią iš Vilniaus į tėviškę netoli Alytaus. Su ja patraukia Vokietijos link. Laimingai jie susituokia Žaliosios baž-

nyčioje liepos 15 d. Dar reikėjo pasiekti Vilkauskį ir išgauti iš vokiečių leidimą pereiti sieną. Laimė ir čia nusišypojo, nes kaip tik susitiko brolis, anksčiau pabėgęs į Vokietiją, kuris dabar dirbo vokiečių daliniuose kaip vertėjas. Aplankęs gimtinę Vyto galą ir gimines, pagaliau pasiekė Tauragę ir čia įsėdė į paskutinį traukinį, einantį į Vokietiją. Per Štetiną pagaliau pasiekė Vieną. Taip rugsėjo 12 d. jie pradėjo naują gyvenimą. Tačiau ir čia neilgai tęžėsi. Kai sąjungininkai bombomis pavaišino Vieną, jie iškeliavo į Drezdeną ir bandė ten įsikurti, deja, nepavyko, tada jie pasuko į mažesnius miestukus, kur viename rado darbą duonos kepykloje.

Pirmąsias Kalėdas šventė su giesmės „Stille Nacht“ garsais. Bombardavus Drezdeną, jie leidosi tolyn į vakarus ir taip vasario mėn. pasiekė Goettingen miestą, o iš ten į Reyershausen su žmonele, kuri jau laukėsi pirmgimio. Čia irgi gavo darbą kepykloje, o žmona pagimdė sūnelį. Pajutę pavojų iš rusų, kurie ieškojo pabėgėlių, kad birželio 14 d. tremimus, tą ilgą pavojingą kelionę gyvuliuose vagonuose, kol jie pagaliau pasiekė Norilsko lagerį, kur jie buvo apgyvendinti 7-ajame barake.

Penktojoje dalyje autorius aprašo, kaip jis atsidūrė britų kariuomenėje. Mat britų karinė vadovybė spaudė siūle visų tautybių kariams tarnauti sargybų kuopose už atlyginimą. Atutis su kitais 8 lietuviams karininkais liepos 2 d. nuvyko į Osnabrueck ir buvo priimtas į tarnybą. Po 4 savaitių apmokymo jis gavo „Junior Intendant“ laipsnį ir 24 vyrų būrį, nuo 30 iki 40 metų amžiaus, kurie savo šeimas paliko styvyklose. Jo būrys pasirodė geriausias, todėl Atutis buvo pavestas kuopos vado pareigos. Savo būstinę turėjo Willich miestelyje.

Bet nors ir britams tarnaudami, lietuviai nepamiršo Lietuvos. 1949 metais jie iškilmingai šventė Vasario 16-osios šventę. Kazio Skaisgiris paruoštas, vyrų choras ir solistė Juzė Augaitytė puikiai atliko programą.

Amerikai pradėjus įsileisti pabėgėlius iš Vokietijos, jis gavo iš sesers Sofijos Mykolaitienės, gyvenančios Čikagoje, iškvietimo dokumentus ir turėjo iš britų tarnybos pasitraukti. 1949 m. gegužės 25 d. jie buvo perkelti į Ventvorto pereinamąją stovyklą, nuvežti į Bremeną, sėdė į „General Hollbrook“ laivą ir birželio 21 d. išplaukė per Atlantą į Naująjį pasaulį pas seserį.

Įsikūrimas Amerikoje nebuvo lengvas. Fizinis darbas buvo gyvenimo pagrindas beveik visiems atvykusiems. Bet Atutis čia išaugino 2 sūnus ir dukterį, dukart pirkė nuosavus namus, kol, išėję poilsin,

persikėlė į sauletoją Kaliforniją, į San Francisco, nes jų vaikai jau ten gyveno, sukūrė savas šeimas. Tačiau didmiesčio Atuciui buvo nemielas, todėl jis persikėlė į mažą miestuką Pleasant Hills, tarp aukštų kalnų pasidžiaugti užtarnautu poilsiu.

Atučio knygos dienoraštiniai išgyvenimų vaizdai, perduodami nuoširdžiu stiliumi, skiriant tekstą į atskirus skyrelius pagal tematiką, patraukia skaitytoją. Tie nemeluoti gyvenimai, tarnaujant net keturiose skirtingose kariuomenėse ir autoriaus sugebėjimas prisitaikyti, saugojant savo gyvybę, pririša dėmesį ir atskleidžia to laikotarpio lietuvių jaunuolių dažnai tragišką, pilną pavojų būklę.

Apol. P. Bagdonas

BERŽAS

Tai iki 20 m. aukščio užaugantis medis. Jo tošis balta, lygi, tik senų medžių kamieno — suaižėjusi. Beržas nuo seno yra daug kur naudojamas: jo šakos tinka pašarui, tošis ir mediena — baldams bei kurui, lapai ir pumpurai — vaisiams. Ir dar: pavasarį iš beržo kamieno sula varva. Suloje yra daug cukraus, mineralinių medžiagų, vitaminų, taip reikalingų pavasarį žmogaus organizmui. Sula varvinama taip: pasirinktame aukštyje, pvz., 70 cm nuo žemės, beržo kamienas išgręžiama 3-4 cm gylio skylė, į ją įstatomas metalinis arba medinis latakėlis, kuriuo sula teka į indą. Iš vieno gręžinio per parą gali prilašėti keli litrai sulos. Sula reikia suvartoti greitai, nes ji greitai pradeda rūgti. Sula — puikus gėrimas, ją galima paskaninti spanguolių sultimis. Pasibaigus sulos tekėjimui, išgręžtoji skylė švariai išvaloma, užkalama mediniu kaišiu, kurio galas nupjaunamas prie pat kamieno. Šitai beržas apsaugomas nuo medžio grybo ir kitų ligų.

Vaisiams vartojami ir beržų pumpurai bei lapai. Pumpurai skunami anksti pavasarį, dar neišsiskleidę. Dziovinami pavėsyje atvirame ore, gerai vėdinamoje patalpoje. Lapai skunami žydėjimo metu, kol dar gėžni ir kvapūs. Dziovinami taip pat kaip pumpurai. Pumpurų ir lapų nuoviras skatina šlapimo išsiskyrimą: jais gydomas šlapimo pūslės uždegimas, skrandžio sutrikimai. Pumpurų nuoviras skatina tulžies išsiskyrimą, karštomis jų voniomis gydamos egzemos. Beržų sula gerinama, sergant angina, furunkulais, ilgai negyjančiomis opomis ir nusilpus organizmui. Pumpurų ir lapų nuoviru plaunama galva. Jame esantis degutas ir kitos medžiagos dezinfekuoja odą, naikina pleiskaną, stiprina plaukų šaknis, o nuo stiprios koncentracijos nuoviru plaukai pagelsvėja.

„Medicina ir dar kai kas visiems“, 1998 m. Nr. 8/92.

CLASSIFIED GUIDE

VAIRŲS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Galime padėti gauti darbo leidimą. Suteikiama pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, SĄLDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Reikalinga moteris
priziūrėti 1 metų mergaitę
5 d. į savaitę ir gyventi kartu Bostone.
Tel. 617-520-1853

Valymo darbus ieškomi asmenys. Tik dienomis. Turi turėti auto. Reikia važinėti greitkeliais ir vakarinius priemiesčius. \$6 į val. Skambinti Stasei po 6 val. vakaro, tel. 708-652-2110.

Imonei reikalinga siuvėja/siuvėjas moteriškų ir vyriškų rūbų taisymui. Kreiptis: 4412 W. 59 St., Chicago, tel. 773-735-5667.

Išnuomojamas
2 mieg. butas. Kreiptis:
3004 W. 65 St., Chicago,
tel. 773-471-0720.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Reikalingas sunkvežimio
vairuotojas turintis CDL
leidimą. Kreiptis tel. 773-
582-1473. Kalbėti angliškai

CITY P&O/OWNER OPERATORS

As one of America's largest and fastest growing LTL carriers, we're riding right with you with a strong sense of teamwork and high ethical standards. We seek qualified Local Owner Operators for our City P&O LTL Operation in Chicago. Min. 1 yr. verifiable tractor trailer exp. within the last 3 yrs. needed, w/HAZMAT & doubles endorsements and an acceptable driving record. Applicants must be able to effectively communicate in English.

In return for your efforts, enjoy the advantages of weekly settlements, paid mileage and liability insurance and a year round operation. Interested? Apply in person Monday - Friday, 9am - 5pm, or call for an appointment.

WATKINS MOTOR LINES, INC.
4711 Lawrence
Lyons, IL 60534
Phone: 708-442-7450

We're Riding Right With You!
EOE M/F/D/V
A Drug-Free Workplace

Reikalingi darbininkai
turintys praktikas „siding“
ir „soffit“ darbuose.
Kreiptis tel. 708-728-0208.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru.

Automobiliai ir komercinės siuntos.

PINIGAI pervedami doleriais.

Kokybiški maisto siuntiniai pradžius

Jūsų artimuosius:

Didysis — \$98, šventinis — \$45.

Dirbame kasdien, ketvirtadieniais iki 7 v.v.

TRANSPAK, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL.

Tel.: (773) 838-1050.

Lemontė: šešt. 9-1 v.p.p., sekm. 9-1 v.p.p.

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27.

Panevėžio „Tulpės“ audinių gamyklos atstovas (viduryje) Andrius Bučas, šiuo metu gyvenantis Wheeling, IL, ir jo bičiuliai prie „Tulpės“ prekybos Jaunimo centro mugėje.
Nuotr. Indrė Tifnėlienė

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

KAS KALTAS?

Seimas ir jį sudarantys partijos ginčijasi dėl ministrų portfelio, Vagnorius ir vyriausybė valdo Lietuvą, o visų priešakyje stovi mūsų naujasis prezidentas Valdas Adamkus. Gal dėlto be straipsnių apie jį ir neapseina beveik nė vienas „Draugo“ numeris, o ypač netruksta jo nuotraukų. Beveik kiekviename „Draugo“ numeryje matome prezidentą. Daug apie jo veiklą suranda vietos pačiame pirmame „Draugo“ puslapyje, kurį, nors ir ne su per dideliu idomumu, perskaitau. Po truputį, ir vis dažniau, pradėdau išgirsti nepasitenkinimo balsus. Sako žmonės, pirmas puslapis darosi neįdomus, skaitome tik rimtus straipsnius, redaktorės vedamuosius, atsiminimus ir panašiai. Kas mėgsta pasigirti savo erudicija, tvirtina, kad skaito tik mokslo, meno ir literatūros priedą, neužmiršdami priminti, kad perskaito ir poeziją. Relingentesnius traukia trečiojo puslapio šeštadieninė rimties valandėlė. O patys sąžiningiausi prisipažįsta: „Neturiu laiko visko skaityti, tai tik pasižiūriu į paskutinį puslapį, kai kurių vadinamą „pletukų“ skyriumi, ir dar mirties pranešimus“. Prabundu iš ryto, pagriebiu laikraštį, žvilgtį į priešpaskutinį ar Petkaus puslapį, — sako kai kurie skaitytojai, — „ir, jei nematau savo pavardės, suprantu, kad aš dar gyvas, ir nutariu keltis iš lovos“.

Jau net prieš pat didžiosios „Draugo“ antraštės galima matyti užrašą „Užsienio lietuvių dienraštis“. „Tai kodėl pirmą puslapį užpildo žinios tik iš Lietuvos“, — klausia kitas skaitytojas, ir paberia ištisą eilę ten gvilidenamų temų: nusikalstamumas, partijų vadovai, Baltijos vienybė, Konstitucinis teismas, naikinamos ministerijos, ministrės šmeizimas, valstybės paslaptys, prezidentų pokalbis, opozicijos prieštarašiai, finansavimo problemos, koalicijos sutartis, švietimo reforma, ir t.t. „Lietuvą“, — sako jis, — „myliu, tačiau negu kiti, bet kodėl neprastumti į pirmą puslapį žinių ir apie užsienio lietuvių gyvenimą?“

„Gal ir nebloga mintis“, — staiga prasiveržia ir kitas pokalbio dalyviui, — „ypač jei redaktorė sutiktų leisti bent truputį daugiau skaitytojų masinancias straipsnių antraštes, panašiai kaip ir angliški laikraščiai rašo“. Jis, matyt, įkerta ir anglišką spaudą, iš kurios pasimokęs, siūlo skaity-

tojų dėmesį patraukti su mūsų lietuviško gyvenimo antraštemis „Jaunimas atsisako šokti“, „Atvyko cigonų baronas“, „Wall Street Journal puola prezidentą“, „Užsidaro Dainava“, „Garbės teismas nuteisė bendruomenę“, „Kova dėl tautinių rūbų dar nebaigta“, „Sabotažas dėl Lietuvių operos autobuso“, „PLB nepripažįsta Lietuvos“, „Atviras žodis apie madų parodas“, „Fondo užkulisiai“ ir daug gal dar geresnių.

Lietuvoje šiuo laiku jau gerokai toliau pažengta. Kad ir, pavyzdžiui, toks „Lietuvos aidas“ straipsnis apie „mūsų del numirelių“. Su tokiais patraukliomis antraštemis, padvigubėjus skaitytojų skaičiui, ir Draugo fondo neberekėtų. Bet ir „Draugas“ jau pradeda, nors pamatu, bandyti pagyventi pirmą puslapį. Štai, gegužės 7 laidoje matome akį pagaunantį ir dėmesį pririšantį straipsnelį pavadinimą „Netoli popiežiaus rūmų nuaidėjo šūviai“. Lyg ir savaime kyla lengvai nenumalšinamas klausimas: „Kaip, kada ir kas?“ Taip, kaip toje klasėje, kur literatūros dėstytojas uždavė savo studentams parašyti apysaką, kurioje turėjo būti, kaip ir kiekvienoje geroje novelėje, įpinta ir ko nors karališka, šiek tiek paslaptinumo ir truputis „sekso“. Jau po trumpo minutės nustebusiam profesoriui vienas studentas įteikė šį rašinį: „Princesė laukia kūdikio. Kas kaltas?“

Aleksas Vitkus
Lemont, IL

„SVEIKS, VALIO!“ D. BINDOKIENEI

Reikia pasveikinti „Draugo“ vyr. redaktorę Danutę Bindokiene už jos puikų vedamąjį sportine tematika — „Tarytum visai nusigyvenome“ („Draugas“, 1998 m. gegužės 7 d.).

Redaktorė čia vykusiai pažvelgia į praeitį ir pristato 1938 m. I Lietuvos Tautinę olimpiadą bei gražių Amerikos lietuvių sportininkų reprezentaciją juve. Nurodoma, kad tada iš JAV tėvynės buvo nusiųsti 27 atletai, atstovavę dešimtį šio krašto lietuvių kolonijų. Sakoma, jog kiekvienoje iš tų kolonijų buvo pasiųstų žmonių, žymiųjų to meto lietuvių visuomenės vadų, kurie nuoširdžiai rinko sportininkus, rūpinosi jų treniravimu, kaupė lėšas ir kt. Beje, ji taip pat užsiminė ir apie daug šių dienų mūsų visuomenės bei sporto veiklos aprašų, kurios vertos visų (ne vien tik sportininkų) dė-

Pavasaris Garionuose, kur veikia pats didžiausias turgus Lietuvoje. Į jį atvyksta pirkėjai ir pardavėjai net iš Latvijos, Lenkijos ir, be abejo, Rusijos, nes čia galima pirkti ir parduoti viską. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

mesio.

Pats rašinys buvo tikrai informatyvus bei iškalbus. Tai lyg ta pirmoji pavasario kregždė žadinanti viltį, jog, pagaliau, ir lietuviškasis sportas susilauks visuotinio pripažinimo. Atsimenu senus laikus, kuomet 1950 metais teko būti savaitinio sporto skyriaus „Drauge“ organizatoriumi ir redaktoriumi. Jau tuomet net ir „Draugo“ redakcijos žmonių tarpe būta balsų, — kam tokio skyriaus reikala! Dabar, po beveik 50 metų, dėkui Dievui, šio dienraščio redakcijoje jau niekas neabejoja tokio skyriaus reikalingumu bei nauda. Gaila tik, kad tas skyrius ir šandien dar tebeturėtų tik vieną puslapį savaitėje, panašiai kaip ir organizacijų skyriai. O šandien vien tik apie aukšto lygio Lietuvos sportininkų pasiekimus tėvynėje ir pasaulyje, būtų galima parašyti bent porą puslapių per savaitę.

Čia reikia atkreipti dėmesį, kad D. Bindokiene vedamame buvo vienas netikslumas. Jį paskaitčius, buvo galima susidaryti įspūdį, kad II Lietuvos Tautinėje olimpiadoje nedalyvavo nė vienas JAV lietuvių sportininkas. Čia turbūt buvo galvojama apie JAV lietuvių krepšinio rinktinę, kuri kaip žinome, 1938 m. laimėjo olimpiados aukso medalius, o keli kiti JAV lietuvių krepšininkai olimpiadoje sėkmingai atstovavo Lietuvos komandas.

Patikslinant informaciją, norisi pažymėti, jog iš JAV į šią vasarą Lietuvoje vyksiančią olimpiadą, žada važiuoti desėtkas sportininkų (7 lengv. atletikos atstovai su JAV rekordininku Tomu Pukščiu priekyje ir 3 plaukikai).

Taip pat reikia patikslinti ir II Lietuvos Tautinės olimpiados datą: ji prasidės birželio 23 d. ir tęsis iki birželio 26 d. O birželio 27-30 d. vyks VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynės (beje, jose gali dalyvauti bet kokio meistriškumo sportininkai ir jose JAV turėtų atstovauti apie 40 žmonių). Sportininkų paradas bus vienas — bendras abiems renginiams ir jis vyks birželio 27 d. Kaune, Dariaus ir Girėno stadione.

Šios vasaros sportinių renginių Lietuvoje tema esu numatęs paruošti „Draugui“ daugiau rašinių. O tuo tarpu sportinis „Sveiks, valio!“ šūkis Danutei Bindokienei už jos nelauktą šūvį į mūsų sportui abejingos visuomenės ir vadinamų „veiksnių“ vartus (o gal ir širdis?).

Edvardas Šulaitis
Cicero, IL

SĄSKAITOS?

Skaitant dr. R. Kriaučiūno straipsnį „Gen. Adolfo Ramanausko — Vanago išdavikas gyvena Kaune“ („Draugas“,

1998.03.24), man prisimena prieš keltą metų Kauno Karo muziejuje matytą V. Krėvės Mickevičiaus citatą: „Erelis išnaikino, tai ko dabar stebimės, kad aplinkui mus tik varnos skraido“. O tų varnų Lietuvoje, atrodo, pulkais dar skraido, dangų užtemdo. Kai kurios tų varnų su dosniomis „personalinėm“ pensijom, kurias manyčiau, ne vienas užsitarnavo už mūsų tautos patirtų išdavimų, kankinimų, žudymų, trėmimų. Kai kurie tų, be abejo, iš rytų atvykusių varnų, pvz., buvęs generolas M. Prociuchanov, Vidaus reikalų ministro dosniai „gimtadienio ir Kaledų proga“ apdovanojamas, sukeliant kelių buvusių mūsų partizanų suprantamą pasipiktinimą („Spjūvis į veidą tiems, kurie neišdavė Lietuvos“, „Lietuvos rytas“, 1998.04.07). Tuo tarpu lietuviai JAV iš mūsų čia pensininkų renka aukas, bandydami sušelpiti skurde atsiradusius, be jokios „personalinių“ pensijų buvusius partizanus!

Savo straipsnyje dr. Kriaučiūnas teigia, kad „lietuvių tauta nėra kerštinga, bet labai teisinga ir atlaidi“. Nesmagu man, tačiau sutinku. Prez. V. Adamkus, spaudoje rašyta, yra neigiamai atsiliepęs apie desovietizaciją (jeigu tokia Lietuvoje iš vis yra) kaip begyjančių žaidžų draskymų. Vadinasi, kaip ir LDDP genties valdymo laikais, toliau šluokime šiukšles po kilimu! Bent nebus matyti. Su tuo negaliu sutikti, nes per šiuos metų Holokausto minėjimą Izraelyje vieno jų rabino malda, cituojama JAV spaudoje buvo: „Gailėtingas Dieve, niekada neatleisk mūsų tautos žudikams!“ OSI lyg ir tą pačią dūdą pučia. Tas man kvepia baisiai panašiai į kerštą, ir mums lietuviams reiktų iš to pasimokyti. Jeigu nepasimokysim, visokie akieplėšos mus ir toliau kvailiais laikys, o tokį „ir bažnyčioje muša“.

Man jau seniai nusibodo būti atlaidžiam. Suprantu, kad laikai pasikeitė ir šiuomet nemandagu net siūlyti mūsų tautos išdavikus ir žudikus prie sienos statyti. Tačiau prie gedos stulpo gal ir leistina. Reiktų pradėti, pvz., su Ramanausko-Vanago išdaviku, gyvenančiu Kaune, kurio pavardę „Lietuvos aidas“ redakcija arba žino, arba gali sužinoti.

Narimantas V. Udrys
Beverly Hills, MI

LIETUVAI LENKTYNIAUTI NEREIKIA

Vakarų ekonomistai mano, jog Estija, Čekija, Lenkija, Slovenija ir Vengrija dėl savo pastangų būti politiškai ir ekonomiškai vakarietiškom valstybėm, gali tapti tarytum Pietrytinės Azijos valstybė-

mis, kur yra pigi darbo jėga ir vakarietiški investicijų bei vadybos būdai. Manoma, kad tos Europos valstybės gali net pralenkti Azijos valstybes.

Nėra svarbu Lietuvai stengtis tapti pramonine valstybe, nes ji tokia niekad nebuvo ir kazin ar galėtų būti. Lietuva turi išvystyti savo žemės ūkį, šandien skandalingai apleistą, ir sekti Danijos pavyzdžiu.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

NUOŠIRDUS AČIŲ

Skaitant „Drauge“ Liūdos Rugienienės rašinį „Penkios dienos Lietuvos Respublikos Seime“, ne vienam jaunimo vadovui sukėlė pasitenkinimą už iškilimus jaunimo organizacijų rūpestius.

Džiugu, kad L. Respublikos Seimo atstovai jaunimo reikalams, išklause didžiųjų organizacijų atstovų (ateitininkų ir skautų) pranešimus. Atstovų pranešimuose teko pastebėti gražų ateitininkų ir skautų sugyvenimą ir jų rūpestius turėti veikimui patalpas, stovyklas, piniginių paramą.

Tą pačią bėdą turi ir išeivijos jaunimo organizacijos, bet jos veiklos nenutraukia, nes turi daug jaunimą mylinčių vadovų, kurie savo laiką ir išteklis skiria lietuviškam jaunimui. Straipsnyje taip pat buvo iškeltas valstybei reikalingas remti jaunimo organizacijas. Reikia tikėti, kad Lietuvos vyriausybė, remdama tenai veikiančias jo organizacijas, nepamirs paremti ir išeivijoje, nes jos atlieka didelį darbą lietuvių išlaikymui.

Antanas Paužolis
Chicago, IL

Marijampolė. Netvarkingų kioskų miesto gatvėse greit turetų nelikti. Miesto valdybos sudaryta komisija laikinai kioskams prižiūrėti turi patikrinti mieste esančius kioskus. Valdyba nusprendė, kad komisijos nustatytą laiką nesutvarkius nustatytą pameidimų (ypač kai kioskai daro miesto vaizdą), kioskai bus nukeliami ir išvežami į saugomą aikštelę. Ten atsidsurs ir neveikiantys kioskai.

Druskininkai. Savivaldybių merai mokėsi seminare „Tarybos darbo organizavimas: nuolatinių komitetų darbas, politinių frakcijų veikla“. Kaip bendrauti su žiniasklaidos atstovais, merus mokė autoritetingi JAV ryšių su visuomene specialistai. Renginių valstybės ir savivaldybių tarnautojų mokymo centrui padėjo organizuoti Konrado Adenauerio fondas.

DRAUGAS, antradienis, 1998 m. gegužės 12 d.

5

A.†A.

JURGIS BENDIKAS

Gyveno prie Lake Geneva, WI. Ten turėjo ūkį. Mirė 1998 m. gegužės 9 d., sulaukęs 101 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 48 m.

Nuliūdę liko: sūnūs Dovas, marti Regina ir Jurgis, marti Danutė; duktė Julia Zvilius; septyni anūkai, trys proanūkai.

Velionis buvo pašarvotas gegužės 11 d., pirmadienį, nuo 6 iki 7 v.v. Lietuvių Evangelikų liuteronų bažnyčioje, 6641 S. Troy Ave. Atsisveikinimas 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks gegužės 12 d., antradienį, po 10 val. ryto religinių apeigų Lietuvių Evangelikų liuteronų bažnyčioje.

A.a. Jurgis Bendikas bus palaidotas Bethania kapinėse. Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, duktė, anūkai ir proanūkai bei kiti giminės.

Laid. direkt. Lack & Sons Funeral Directors,
tel. 708-430-5700.

A.†A.

ALGIRDAS VIŠOCKIS

Gyveno Michiana Shores, IN, anksčiau Čikagoje. Po ilgos ligos mirė 1998 m. gegužės 10 d., 2:15 val. ryto, sulaukęs 79 metų.

Gimė Rusijoje, Pskovo mieste. Užaugo Kaune. Baigė „Aušros“ gimnaziją. Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: žmona Zita Kevalaitytė, duktė Gaida Višockis.

Velionis buvo brolis a.a. Tamaros Kuraitienės. Velionis pašarvotas gegužės 13 d., trečiadienį, nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Gegužės 14 d., ketvirtadienį, 10 val. ryto iš laidojimo namų a.a. Algis bus atlydėtas į Tautines lietuvių kapines, kur bus palaidotas. Religinės apeigos kapinių koplyčioje 11 val. ryto.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona ir duktė.

Laid. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

PADĖKA

A.†A.

VYTENIS E. JONYNAS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas, Brolis mirė 1998 m. balandžio 1 d.

Širdingiausia padėka prel. dr. Ignui Urbonui už šv. Mišias šv. Onos bažnyčioje, už jausmingų minčių pamokslą, maldas ligos metu, muzikui Vytautui Gutauskui už vargonininkavimą.

Dėkojame mūsų brangiems giminiams, draugams ir pažįstamiems už visokeriopą pagalbą, užprašytas šv. Mišias, užuojautas žodžiu ir raštu, geles ir dalyvavimą atsisveikinimo šv. Mišiose, šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores; Beverly Shores Lietuvių klubui už užprašytas šv. Mišias Velykų dienoje, šv. Onos bažnyčioje; taip pat mieliems Vytautui Kasniūnui, Jurgiui Daugvilai, Jonui Vazneliui, Jonui Kavaliūnui. Jūsų parodytas nuoširdumas ir meilė visados pasiliks mūsų širdyse.

Pasilikusi Vytenio šeima: žmona Irena, dukterys Lina ir Karilė, seserys Rimgaile Zotovienė ir Rasa Pukštienė su šeimomis.

Brangiam Dedei

A.†A.

Kun. JUOZUI JUOZEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame RAMUNĘ RAČKAUSKIENĘ, JURATĘ NORVILIENĘ, dr. JONĄ JUOZEVIČIŲ su šeimomis ir visus artimuosius Amerikoje ir Lietuvoje.

Vlada ir Juozas Stankai

Connecticut

Linas Zymantas, Maironio lit. mokyklos III sk. mokinys, su savo Trakų pilies modeliu.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Krista Weir, Maironio lit. mokyklos LK III sk. mokinė, labai kruopščiai atliko mokytojos uždutą darbą ir pastatė įspūdingą Trakų pilies modelį.

„Laiškų lietuviams“ metinė šventė bus gegužės 17 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto; informacija teikiama tel. 773-737-8400.

Ar rimti poetai rašo ir nerimtu eilėraščiu? Vienas iš rimčiausių lietuvių poetų yra Bernardas Brazdionis. Jis atvyksta į Čikagą dalyvauti „Poezijos dienų“ šventėje gegužės 22 d., tad galėsime pasiklausyti ir paklausti, ar kada jis „nurašė nelabai rimtai“.

Studentų Ateitininkų centro valdyba š.m. gegužės 15-17 d. Dainavoje ruošia aktualių gyvenimiškų klausimų svarstymo savaitgalį. Atvykite pasimankštinti, pagyvoti, diskutuoti ir pasižvelgti. Registravimasis vyksta Vytautaitių tel. 773-927-6877. Užsiregistravus iki gegužės 7 d. dalyvavimo kaina asmeniui 40 dol., vėliau — 45 dol. Visi kviečiami.

Kun. Antano Saulaičio, SJ, pagerbimas (išleistuvės) bus sekmadienį, birželio 21 d., Jaunimo centre. Kaip dovana mūsų visų mėgstamam kun. Saulaičiui, yra ruošama vaidinamasis. Prašome visus prie jos ruošimo prisidėti. Jeigu turite nuotraukų iš momentų, kai t. Saulaitis palietė jūsų gyvenimą, kurias galėtumėte paskolinti, kaip galima greičiau atsiųsti šiuo adresu: Jesuit Fathers, Kun. A. Saulaičio pagerbimas, 2345 W. 56th Str., Chicago, IL 60636.

Bilietus į „Lithuanian News Radio 750/Žemė L Productions“ ruošiamą muzikinę grupę „Naktinės žmonės“ koncertą, kuris bus gegužės 16 d., 8 val. vak., Jaunimo centre, galima įsigyti Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, kasdien nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas kviečiamas antradienį, gegužės 19 d., 7:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visi, ne tik kuopos nariai, kviečiami susirinkime dalyvauti. Ypač kviečiami neseniai iš Lietuvos atvykę: susipažinkite su vyčių veikla, siekais, žmonėmis, kurie šiai organizacijai priklauso. Bus vaizdai ir pabendrausime. Vyčiai raginami neužmiršti ir registruotis į Lietuvos Vyčių seimą, kuris ruošiamas Waterbury, CT, rugpjūčio 6 d.

Ateitininkų namų ažuolynas, pasipuošęs pavasario žalumais, jau ruošiasi sutikti svečius, atsilankiusius į metinę gegužinę, kuri bus sekmadienį, birželio 7 d. Visi kviečiami pasidžiaugti pavasariu, skaniais papietauti, susitikti seniai matytus draugus. Gegužinę ruošia Ateitininkų namai.

Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje šį šeštadienį, gegužės 16 d., 4 val. p.p., šv. Mišias auko kun. Antanas Saulaitis, SJ. Vargonuos muz. Vytautas Gutas.

Šakiečių klubo Čikagoje pusmetinis narių susirinkimas bus gegužės 14 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p., Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, 2417 W. 43rd Str. Nariai prašomi dalyvauti — pagerbime motinas, aptarsime veiklos reikalus, po to pasivaikinsime.

„Spindulio“ tautinių šokių šokėjai visus kviečia pasivaikinti skaniais virtinukais (pacių gamintais!) gegužės 17 d., 12 val., Pasaulio lietuvių centre. Trumpą programą atliks „Spinduliukų“ ratelis, o maloniai patarnaus mūsų jaunimas, ypač pamilęs lietuvišką tautinį šokį.

PASODINOM AŽUOLA

Jaunimo tautinio ansamblio „Grandis“ vadovė sukvietė lietuvių visuomenę į vaikų ratelių 5 metų veiklos sukaktuvinį koncertą, kuris įvyko 1998 m. gegužės mėn. 2 d., 6 val. vakaro Lietuvių centre, Lemonte. Tautinių ir stilizuotų šokių bei ratelių ir žaidimų pynė buvo pavadinta „Pasodinom ažuola“.

Pradžioje buvo pašoktas specialus šiam vakarui šokis, o vėliau: „Jaunystės šokis“, „Juodasis Jonkelis“, „Žvejų polka“, „Vakaruškos“, „Kvadratinis suštas“, „Garnys“, „Kiškėlis bebėdamas“, „Pakrestinis“, „Gyvataras“, „Dar ne tavo valia“, „Malūnas“. Šokius padėjo muzikais Darius Polikaitis ir Andrius Utz. Gražiai padainavo Lidija Rasutienė ir Elytė Žukauskaitė. Šoko: studentų, jaunųjų — moksleivių ir vaikų rateliai. Kai pasibaigė programa, visi rateliai susirinko į šokių aikštelę. Vaizdas didingas, „Grandies“ ateitis garantuota.

Baigmės žodį tarė „Grandies“ ansamblio vadovė Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich.

Ypatingą pagarbą išreiškė savo mamytėi Irenai Smieliauskienei, „Grandies“ steigėjai ir ilgametei vadovei. Taip pat garbės globėjams ir rėmėjams a. a. Dr. Leonui Kriaučiūnui ir Irenai Kriaučiūnienei, kuri dalyvavo koncerte. Prisiminė dvasios vadovą kun. A. Saulaitį, SJ, kuris dabar Lietuvoje. Dėkojo tėveliams, „Grandies“ mokytojams, kurie paaugkojo savo brangų laisvalaikį. Pakvietė į priekį visus buvusius vaikų ir jaunių ratelių mokytojus bei padėjėjus: Vidą Brazaitę, Dainių Brazaitę, Tanią Mikaitę, Marių Polikaitę, Rimą Polikaitę, Kristą Šilimaitę, Eleną Tijūnėlę, Lisą Von Braun ir baletmeisterę Gintarą Grinkevičią. Kartu su jais būta, rūpintis, kartu vargta, kartu džiaugtasi ir kartu didžiulotasi.

Iš 35 vaikų ratelio šokėjų, šiandien 9 švenčia penkmetį. Pagerbdama vadovę ir juos pasikvietė pas save: Aušrą Buženaitę, Dainių ir Saulių Fabionovich, Liną Jodvalytę ir Ramunę, Aureliją Končiūtę, Kristiną Mikaitę, Žibutę Saulytę ir Viktoriją Trakytę.

Siais metais dviem šokėjams pasisekė užsidirbti garbės ženkluką, tai Jūlytę Plačaitę ir Audriui Polikaitiui. Iškviečia J. Kriaučiūnienę įteikti dovanas. Kvietė visus parenti ansamblių, dalyvauti koncertuose, atvesti savo vaikus į šokių ratelius. Čia rasite dalelę savo jaunystės džiaugsmo ir šeimyniška grandinė niekada nenutrūks. Lietuviškas tautinis judėjimas, praleistos gastrolių, koncertai, šokių šventės ir kelionės į tolimas vietas... tai gražūs prisiminimai liks amžinai atmintyje.

Buvo pakviestas misijos kapelionas kun. Algirdas Palokas, SJ, sukalbėti maldą. Po to prasidėjo vaišės, kurias paruošė Aldona Šolūnienė. Pasitiprinę dalyviai, kurių buvo

pilna salė, pradėjo šokti, grojant „Žaibo“ orkestrui. Buvo gausūs laimėjimai, kuriems vadovavo Danguolė Bielskienė. Dekoravo salę Rūta Mockuvienė su padėjėja Virginija Buženienė. Daug pasidarbavo ir globos komiteto narės Alicija Brazaitienė bei Violeta Mikaitienė. Be pamintų, garbės svečių tarpe buvo „Pasaulio lietuvių“ redaktorius ir buvęs PLB pirmninkas Bronius Nainys su žmona Brone. Koncertas gerai pasisekė, nes šokėjai grakščiai ir sutartinai šoko.

Šiandien jau nebeturime „Grandinės“, „Tryptinio“, „Lazdyno“, „Atžalyno“ ir kitų mažesnių vienetų, todėl reikia dėti visas pastangas, kad tas sąrašas nebedidėtų. Tad liną kėtina „Grandies“ vadovė Violeta stiprios sveikatos, energingai, dar ilgai nepavargti, tvirtai savo rankose laikyti „Grandies“ vairą ir kad su savo padėjėjais bei šokėjais drąsiai žengtų į dvidešimt pirmąjį šimtmetį.

J. Plačas

ŠEIMOS KLUBAS DIRBA

Ar ilgai kalbėsime lietuviškai

Tokią temą parinkau trečiajam Šeimų klubo susitikimui. Filosofijos profesorius A. Norvilas mielai sutiko atvykti pas mus ir pasidalinti savo apmąstymais.

Paskutinis balandžio šeštadienis, kaip tyčia buvo darganotas, protarpiais smarkokai nulydavo. Likus 10 min. iki 6 val. vakaro — mūsų visų sutarto laiko, Jaunimo centro kavinėje buvome tik profesorius ir aš. Na, galvoju, moteriškai, neįdomi ta tema niekam ir teks atsispausti prelegento dėl jo sugaišto laiko. Tiesa, ruošeno viltis su mintimi: gal tai tik lietuviškas nepunktualumas... Deja, taip ir buvo. Apilink profesorius susisipietė per dvidešimt žmonių. Gal ir ne per daug, bet jiems rūpi, knietė, skauda — o kaip gi toliau, kai vaikai jau šiandien tarpusavyje bando susikalbėti angliškai. Juk negi visą laiką bausi, sakė Vytas Badaras, trijų mergaičių tėtis.

Prof. A. Norvilas, jau daugelį metų besigilinantis į šią nutautėjimo tematiką, pateikė įvairiausių duomenų, išvadų. Viena, jei šeimoje nebus griežtai laikomasi taisyklės kalbėti lietuviškai, tai jokios liuanistinės mokyklos vaikų

Buvo smagu, linksma, bet — svarbiausia — skanu. Tai Pasaulio lietuvių centro renginys „Velykų stalas“, prie kurio stiprinasi (iš kairės): Kęstutis Sušinskas, Bronius Nainys, Rūta Sušinskienė ir Laima Garbonkienė. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

LIETUVOS VYČIAI ŠOKĖJAI ŠOKO CICEROJE

Lietuvos Vyčių taut. šokių šokėjų grupė dabar turbūt yra pati aktyviausia Čikagoje — ji, kur tik reikia, neatsisako lietuvių reprezentuoti. Neseniai ją matėme Čikagos Kultūriname centre praves-toje programoje pagal Čikagos - Vilniaus miestų susigimimą, o gegužės 9 d. ją išvydome Ciceroje įvykusiame tautybų festivalyje — „Folk Fest 1998“. Šis renginys buvo suorganizuotas lietuviams gerai pažįstamoje Morton East H.S. sporto salėje (kaip žinome, šios gimnazijos auditorijoje vyksta Lietuvių operos pastatymai). Apie jį buvo skelbiama vietiniame, anglų kalba išsinešančiame, laikraštyje ir tik iš jo buvo galima sužinoti apie lietuvių dalyvavimą, tad ne daugių lietuvių atėjo pasižiūrėti mūsų šokių pasirodymo.

Moters organizmas įvairiais amžiaus laikotarpiais

Pasikalbėjime, moterys — maždaug taip pradėjo pokalbį gydytoja Danguolė Šileikienė. Mergystės amžius, branda, auksinio rudens laikotarpis. Kas ypatingesnio atsitinka moterims jų organizme. Depresijos įtaka įvairiems susirgimams. Ar reikia skubėti operuoti, ar sužinoti ir kito daktaro nuomonę (ne paslaptis, kad 200.000 moterų kasmet pašalinamos krūtys, nors vėžio vėliau nerasta). Moterų buvo atviros, deliojo savo problemas, bėdas. Pokalbis buvo naudingas. Su gydytoja išsiskyrė, susitarusios dar ne kartą susitikti, tradiciškai atsidėkojusios gėlimis.

Vaikai su malonumu piešė, karpė, lipdė sveikinimus mamoms, skirtus artėjančiai Motinos dienai. Buvo rengiamasi parodėlei „Tau, mano mamytė“, kuri buvo numatyta kitą šeštadienį, gegužės 2 d.

Tėveliai turėjo galimybę pažiūrėti naują video filmą apie Lietuvą.

Ligija Tautkuvienė

Pati programa prasidėjo 11 val. ryte ir tęsėsi iki 5 val. p.p. Joje, šalia abiejų Morton gimnazijų (East ir West) mokinių atlikėjų dar pasireiškė airių, čekų, behemų bei 3 meksikiečių šokių ar dainų vienetai. 7 val. vak. „School Auditorium“ (ten būna Lietuvių operos spektakliai) koncertavo lenkų „Liros“ dainininkės ir meksikiečių klasikinis styginis ansamblis. Reikia pažymėti, kad jėjimas, į visus šiuos renginius buvo nemokamas.

Lietuviams šokėjams, kaip ir kitiems atlikėjams, buvo skirtas pusvalandis. Jo pradžioje vadinama Lietuvos vėliavos dedikacija atliko mokyklos mokytoja Irena Gečaitė-Belos, kuri prisiminė 1998 m. kovo 11 d. įvykusias iškilmes, kuomet lietuvių visuomenės atstovai Morton East H.S. vadovybei perdavė Lietuvos trispalvę. Ji šeštadienį iš maždaug dešimt tautinių

vėlių tarpą buvo atnešta priekinė ir tokiu būdu pagerbta. Tuomet apie Lietuvą ir L. Vyčių taut. šokių šokėjus prabilo viena grupės vadovių Lidija Ringienė, kuri vadovavo visai programai. Čia pasirodė patys mažiausieji, gimnazistai ir keturi vyresnieji (nemaža jų turėjo dirbti ar buvo išvažiuavę į lietuvių krepšinio varžybas Detroit). Šiek tiek nesklaidumų būta su muzikine palyda, nes aparatūrą tvarkė amerikietis nesugebėjo gerai į savo darbą įsigilinti. Tačiau vis tiek buvo nebloga lietuvių reprezentacija, nes jau ilgesnį laiką Ciceroje vykstančiuose tautybų pasirodymuose lietuvių nebūdavo reprezentuojama. Tuo, žinoma, turėtų susidomėti ir LB Cicero apyl. valdyba, dabar nemažą dalį savo veiklos nukreipusi į cepelinų pietų rengimą. Ir šis lietuvių pasirodymas „Folk Fest 1998“ Ciceroje įvyko be LB Cicero apyl. valdybos talikos (valdybos pirmininkas nieko iš anksto apie renginį net nežinojo).

Čia reikia pasveikinti L. Vyčių taut. šokių grupės ilgametį

vadovą Frank Zapolį, jau minėtąją Lidiją Ringienę, Ligiją Tautkuvienę, Gražiną Jonavičienę, Daivą Kanberos, na, žinoma, ir visus 28 šokėjus, kurie gražiai pasirodė gegužės 9 d. Ciceroje. Reikia palinkėti jiems nepavargti ir ateityje! Toje pačioje patalpoje, kurioje vyko meniniai pasirodymai, buvo stalai ir su įvairių tautybų dirbiniais. Kaip skelbiama renginio programiniame leidinyje, tokį stalą turėjo ir „Lithuanian Music and Cultural Society“ (atstove nurodyta Jean Vance). Nuėjus prie to stalo, teko išvysti šiek tiek lietuviškų prekių ir kelias senyvas, anksčiau niekur nematytas (kaip ir jų negirdėtą „Society“) senyvas moteriškes. Panorus tą stalą nufotografuoti, viena iš jų net veidą užsidengė.

Taciu gerokai įdomesnė buvo „DuPage Valley Settlers“ organizacijos paroda, kurioje užtikau anksčiau mūsų knygose ir spaudoje dažnai matytą verpimo ratelį, prie kurio lietuvių motinos mokydavę savo vaikus. Tačiau parodoje verpimo meną demonstravusi dar ne taip sena moteris pasisakė nieko bendro nė su Lietuva nei su lietuvišiais neturėjusi.

Ed. Šulaitis

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės sueiga penktadienį, gegužės 15 d., 7:15 val. vak. vyks PLC, Lemonte. Visos sesės dalyvauja uniformuotos. Kvietiami ir šeimų nariai.

Tauragės Lietuvių klubo gegužinė vyks sekmadienį, gegužės 17 d., 12 val., Šaulių namuose, Čikagoje. Visi kviečiami atsilankyti į šią pavasario šventę.

Union Pier, MI išnuomojama vasarvietė skersai kelio nuo ežero. Lietuviai tą vietą vadina „Vilija Beach“, pagal kadaise buvusios Dapkų krautuvės vardą. Kreiptis 773-776-4755.

SKELBIMAI

• Lithuanian Citizen's society of Western Pennsylvania, Pittsburgh, PA, atsiuntė \$1500 — tai dešimties Lietuvos našlaičių globos metinis mokestis. Iš viso ši organizacija globoja 20 vaikų ir kasmet atsiunčia daug aukų pinigais Lietuvon. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

(sk.)

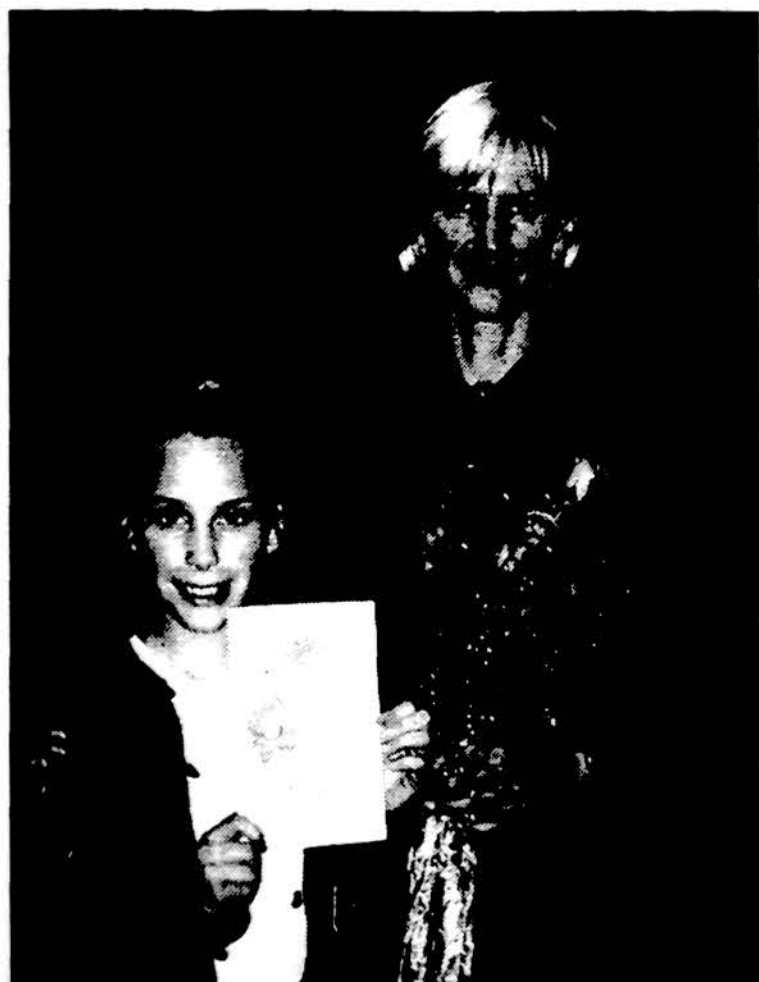
• Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja poniam Danai Trotler už \$400 gausią auką. Jūsų auka padės LML toliau tęsti reikalingą darbą.

(sk.)

ARAS ROOFING

Aras Veberis ir Alanas Chošnau, neseniai baigę 40 dienų koncertų ratą Lietuvoje, o gegužės 9 d. Vingio parke Vilniuje apdovanoti „Bravo 97“ statulemis, šį šeštadienį, gegužės 16 d., 8 val. vak. koncertuos Jaunimo centro didžiojoje salėje. Informacijos teikiamos tel. 708-386-0556.

Gyd. Danguolė Šileikienė su dukra Viktorija Šeimų klubo susirinkime š.m. balandžio 25 d.